

DARBININKAS

Vol. LXXVIII, Nr. 27
Liepos - July 2, 1993 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd. Kaina
Brooklyn, N.Y. 11207 \$ 1.00

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— **Adolfas Šleževičius**, Lietuvos Respublikos premjeras, penkiolikos ministrų pageidavimu nuo birželio 1 d. paskyrė tarnybinių atlyginimų priemokas jų pavaduotojams. Iš viso nuo 50 iki 100% atlyginimo dydžio priemokas gaus 30 viceministrų.

— **E. Bičkauskas**, laikinai ėjęs Seimo pirmininko pavaduotojo pareigas, atsisakė. Pasak jo, tuo žingsniu norėjęs atkreipti dėmesį į negeras tendencijas Seime, kai daugelį klausimų sprendžia keli žmonės, o jų sprendimą paskui patvirtina mechaninė balsų dauguma.

— **Rezistencijos ir tremties muziejus** atidarytas Kaune, Raimybės parke. Muziejaus ekspoziciniai apima 50 rezistencijos metų: nuotraukos, atsiminimai, asmeniniai daiktai iš tremties, laiškai. Muziejus įsikūrė Karmelitų bažnyčia priklausiame pastate, Vytauto prosp. 40.

— **Ministras Trinkūnas** birželio 3 d. pasirašė šauliečiams svarbų dokumentą: "Kultūros ir švietimo ministerija pritaria buvusių Ch. Frankelio rūmų ansamblio Vilniaus g. 74 (vietinės reikšmės architektūros paminklo) perdavimui Šiaulių "Aušros" muziejui. Šio ansamblio rūmų pastatas būtų skirtas muziejaus Meno galerijai (dailės skyriui)". Sovietų okupacijos laikotarpiu šie rūmai buvo naudojami karo ligoninės reikalams.

— **Už toną bulvių**, įvežamų į Lietuvą, nuo liepos 1 d. teks mokėti 5,000 talonų muitą. Vyriausybė, priėmusi tokį nutarimą, siekia sudaryti galimybes Lietuvos vaisių ir daržovių prekybos įmonėms, ūkininkams bei žemės ūkio bendrovėms parduoti pereinamąjį metų derlių.

— **Lietuvių valstybinės energetikos sistemos** sprendimu vasarą ir ankstyvą rudenį karštas vanduo Lietuvos gyventojams bus tiekiamas 10 dienų per mėnesį. Laikotarpis be karšto vandens nebūsiąs didesnis kaip 10 dienų.

— **Vilniuje gyvenamųjų namų** statyba nuo metų pradžios pabrango beveik tris kartus. Sausio mėn. už vieną kvadratinį metrą bendrojo gyvenamojo ploto būsimasis naujakuris turėjo mokėti 25,000 talonų, o birželio mėn. — jau 68,000 talonų. Gyvenamieji namai Vilniuje statomi tik iš imonių ir gyventojų lėšų.

— **Romualdą Romošką** birželio 11 d. Prezidentas Algirdas Brazauskas paskyrė Lietuvos nepaprastuoju ir įgaliojtuoju ambasadoriumi Ukrainoje.

— **"Lietuvos avialinijų" lėktuvai** nuo birželio 14 d. pradėjo skraidyti reguliariu maršrutu Vilnius — Kazanė — Alma Ata.

— **Užsienio prekyba** nuo liepos 15 d. Lietuvoje bus pradėta reguliuoti eksporto ir importo muitais. 15-50% eksporto muitai bus taikomi tik kelioms žaliavų rūšims. Nutarta, kad iki spalio 1 d. draudžiama išvežti gyvas kiaules, duoną, grūdus ir jų produktus.

BIRŽELIO SKAUSMAS PRAŽYDO VILTIMI

"Aptvarkytame tautos žaizdas, kurias atvėrė ir savi ir svetimi..." (B. Brazdžionis)

Birželio tryliktoji. Apniukęs Vilniaus dangus. Prie buvusių KGB rūmų - nukankintų Lietuvos partizanų nuotraukos. Troškūs KGB požemių kvapas. Čia viskas taip kaip buvo: siauri koridoriai, kankinimo kamera, aklinos pasivaikščiavimo takų sienos ir dangaus lopinėlis virš galvos. Ir viskas čia nebe taip: nebėra tardomųjų, kameros atvertos, nesibaigiančia eile eina laisvi žmonės. Ne vienas iš jų čia buvo kankintas, ilgiems metams įkalintas. "Ju nedorus darbus budinti Temidė ir suskaitė ir pasvėrė" - B. Brazdžionio viltimi bando sulaukyti ašaras atėjusieji.

O vaikai ant asfalto piešia saules, gėles, trispalves. Dainuoja Čiurlionio meno mokyklos etnografinio ir Rumšiškių folklorinio ansamblio "Verpetukas" vaikai. Dauguma jų nesupranta, kokia liūdina proga juos čia atlydėjo kartu su tėveliais. Tik kruvinoji sausio tryliktoji - išsigandusio vaiko akys ir verksmas - lyg sąsaja tarp šio ir keturiasdešimtųjų birželio. Vaikai neužmiršo, jie supranta... "Šviesa pridengti tamsą, gyvybę pridengti mirtį - tokia šios akcijos idėja", - sako renginių organizacinio komiteto narė Vilija Aleknaite.

Tylos minute pagerbiami kankiniai, dedamos gėlės, vainikai, stovi savanorių garbės sargyba. Visu Gedimino prospektu nusidriekia tylos eiseną į Kalnų parką.

19 - ta valandą, Kalnų parkas.

Šimtai vilniečių ir svečių renkas į Dainų slėnį. Plojimai pasitinka Vytautą Landsbergį, Gediminą Vagnorių. "Lietuva, tėvyne mūsų" pradeda tremtinų chorai visos Lietuvos tremtinių dainų ir poezijos vakarą.

Lietuvos žmonėms kalba daugiau kaip 35 metus sovietų kalintas Balys Gajauskas. Užsienio lietuvių vardu žodį taria Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas Bronius Nainys. Į susirinkusius kreipiasi Didžiosios Britanijos Lordų Rūmų narys David Ennals, pažymėdamas Landsbergio tarptautinės reikšmės neuopelnus. Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Panevėžio bendrijos pirmininkas Jonas Čeponis perskaito Kreipimąsi į Jungtinių Tautų Žmogaus teisių konferenciją Vienoje. Pritariama pareiškimui dėl Rusijos kompensacijų už sovietų okupacijos ir aneksijos padarytą žalą.

Paskelbiama literatūros premija tremtiniui poetui Česui Cernolonskiui (po mirties) už eilėraščių rinkinį "Ažuolų sakmė". Ovacijomis sutinkama ir palydima Vytauto Landsbergio kalba.

Eiles deklamuoja poetai tremtiniai. Choro vedamas visas slėnis dainuoja tremtinių skausmo ir ilgesio dainas.

Tremties dainų ir poezijos vakaras baigiasi duonos pasidalijimo ritualu. Prie Balta drobulė apdengto Duonos stalo kalba arkivysku-

pas Audrys Bačkis: "Susirinkome čia, mūsų Tėvynės širdyje, vedami skausmo ir vilties, kaip viena šeima - Amžinojo Dievo vaikai, - dalinsimės duona ir prisiminimais. Degančios žvakės ir laužai teprimena mums dieviškąją Viltį, kuri praskaidrins sunkius mūsų Tėvynės debesis. Teprimena ši viltis, kad kai žmogus užsidega ugnį ir pridengia ją delnais - ugnis neužges! Dalinasi su kitais duonos rieke ir artimo skausmu - duonos nepristigs, skausmas mažės".

Arkivyskupas, pašventinęs duoną kviečia prie šeimos ir Tėvynės stalo. Žmonės laužia rieke, dalijasi kiekvieną žiaurberelę. Kalnų parke uždegami laužai.

Birželio keturioliktoji. 12 val. 30 min. mišios Vilniaus arkikatedroje.

15 val. prie monumėto genocido aukoms Naujoje Vilnioje minimos tragikų tremimų 52-osios metinės. Giedamas himnas, skaitomos tremtinių eilės. Kalba Balys Gajauskas, Lietuvoje viešintis Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas Bronius Nainys, Vilniaus miesto tarybos pirmininkas Valentinas Šapalas.

Prie monumėto, kurio papėdėje prezidento, sostinės savivaldybės ir VRM vainikai, dedamos gėlės. Su kitais jų padeda ir Gražina ir Vytautas Landsbergiai. Minėjimo dalyviai, plazdant vėliavoms, Nukelta 12 psl.

Naujojoje Vilnioje, prie paminklo tremtiniams 1993 m. birželio 14 d. Viktoro Kapočiaus nuotr.

LIETUVOS DELEGACIJA VIENOJE

Birželio 23 d., jau antrą savaitę besitęsiančioje Pasaulinėje Žmogaus Teisių Konferencijoje Vienoje, Lietuva padarė pareiškimą trijų Baltijos valstybių vardu. Pareiškime Lietuvos atstovė G. Damušytė pateikė pasiūlymus dėl Jungtinių Tautų Žmogaus teisių struktūrų stiprinimo. Atkreipdama dėmesį į valstybių pareigą remti ir ginti žmogaus teises, ji pabrėžė ir tarptautinės bendruomenės pagalbinių rolę, ypač, kai valstybė tampa represijų įrankiu.

Pareiškime sakoma, kad reikia ugdyti žmogaus teisių kultūrą, ypač ten, "kur žmogaus teises ginančios valstybinės struktūros yra silpnos ar jų iš viso nėra". Baltijos valstybių delegacijoms yra aišku, kad pagarba žmogaus teisėms, teisinė valstybė ir demokratinės institucijos yra geriausias priemonės užkirsti kelią žmogaus teisių pažeidimams. Todėl Baltijos valstybių delegacijos siūlo, kad esant ekonominiams nuostikiui pasaulyje, regionines organizacijas ir institucijas dalintųsi darbais, vystant technines pagalbos žmogaus teisių ir demokratizacijos programas, siekiant jas inkorporuoti į visuotinius vystymosi procesus. Tuo tikslu patartina įtraukti Jungtinių Tautų padalinius ir jų partnerius — nacionalines institucijas ir visuomenines organizacijas — į šį darbą.

Pareiškime taip pat pritariama

reikalingi išėivijos lietuvių bei palaikyti.

Buvo iškelta nemažai klausimų, liečiančių Lietuvių Fondą. Pirmiausia, A. Juodvalkio dėl Lietuvos istorijos. Čia S. Buras paaiškino, kad A. Šapokos rašyta Lietuvos istorija, išleista 1936 m. jau pasenusi. Dabar su Lietuvių Fondo parama Lietuvoje leidžiama visuotinė 12 autorių Lietuvos istorija. Ji verčiama į anglų kalbą ir bus išsiuntinėta atstovybėms ir konsulatams.

Dar kalbėjo svečias iš Lietuvos — kun. Gintaras Vitkus, SJ, kuris prašė, kad Lietuvių Fondas paremtų jau veikiančias 4 katalikiškas mokyklas, esančias sunkioje ekonominėje būklėje, "Draugo" redaktorė D. Bindokienė priminė, kad "Draugo" finansinė būklė gana sunki.

Baigiant padėkota spaudai ir radiui už nuolatinę pagalbą, primenant Lietuvos Fondo problemas. Vakaras užbaigtas vaišėmis ir pabendravimu.

Apol. P. Bagdonas

idėjai, kad žmogaus teisės yra universalios. Šia tema vyksta aštrosios ideologinės diskusijos konferencijos debatuose. Vieni tvirtina, kad Vakarų valstybių žmogaus teisių koncepcija, kuri kelia asmens laisvę kaip idealą, neatspindi besivystančių kraštų pozicijos, kurioje labiau akcentuojama ekonominė, socialinė ir kultūrinė specifika. Pareiškime pabrėžiama, kad žmogaus teisių universalumo pripažinimas nereiškia kultūrinio, religinio ir ekonominio išsivystymo savitumo neigimo. Atvirkščiai, šis universalumo principas jungia pasaulį.

Baltijos valstybių nuomone, Jungtinių Tautų Organizacija turi užtikrinti, kad jos žmogaus teisių padaliniai veiktų operatyviai ir, kad tam darbu būtų skiriama daugiau lėšų iš JTO biudžeto.

Baltijos valstybės pritaria JT aukštojo Komisarui žmogaus teisėms siūlo, kad esant ekonominiams nuostikiui pasaulyje, regionines organizacijas ir institucijas dalintųsi darbais, vystant technines pagalbos žmogaus teisių ir demokratizacijos programas, siekiant jas inkorporuoti į visuotinius vystymosi procesus. Tuo tikslu patartina įtraukti Jungtinių Tautų padalinius ir jų partnerius — nacionalines institucijas ir visuomenines organizacijas — į šį darbą.

Pareiškime taip pat pritariama Baltijos valstybių nuomone, Jungtinių Tautų Organizacija turi užtikrinti, kad jos žmogaus teisių padaliniai veiktų operatyviai ir, kad tam darbu būtų skiriama daugiau lėšų iš JTO biudžeto.

Baltijos valstybės pritaria JT aukštojo Komisarui žmogaus teisėms siūlo, kad esant ekonominiams nuostikiui pasaulyje, regionines organizacijas ir institucijas dalintųsi darbais, vystant technines pagalbos žmogaus teisių ir demokratizacijos programas, siekiant jas inkorporuoti į visuotinius vystymosi procesus. Tuo tikslu patartina įtraukti Jungtinių Tautų padalinius ir jų partnerius — nacionalines institucijas ir visuomenines organizacijas — į šį darbą.

Pareiškime taip pat pritariama Baltijos valstybių nuomone, Jungtinių Tautų Organizacija turi užtikrinti, kad jos žmogaus teisių padaliniai veiktų operatyviai ir, kad tam darbu būtų skiriama daugiau lėšų iš JTO biudžeto.

Baltijos valstybės pritaria JT aukštojo Komisarui žmogaus teisėms siūlo, kad esant ekonominiams nuostikiui pasaulyje, regionines organizacijas ir institucijas dalintųsi darbais, vystant technines pagalbos žmogaus teisių ir demokratizacijos programas, siekiant jas inkorporuoti į visuotinius vystymosi procesus. Tuo tikslu patartina įtraukti Jungtinių Tautų padalinius ir jų partnerius — nacionalines institucijas ir visuomenines organizacijas — į šį darbą.

(LR Misija JTO)

Lietuvių demonstracija Vilniuje 1993 m. birželio 13 d., gedulo ir vilties dieną. Viktoro Kapočiaus nuotr.

VĖL PASKIRSTYTAS LIETUVIŲ FONDO DERLIUS

Chicagoje, Seklyčion birželio 17 d. buvo sukviešti spaudos bendradarbiai ir radijo atstovai informaciniam pokalbiui apie šiu metų Lietuvių Fondo pelno paskirstymą. Svarbiausi pranešėjai buvo Pelno skirstymo komisijos pirm. Marija Remienė, Tarybos pirm. Povilas Kilius, Valdybos pirm. Stasys Baras ir Patikėtinųjų komisijos pirm. dr. A. Razma.

Pranešėjai painformavo apie gautojo pelno paskirstymą. 1992 metai Fondui buvo vieni iš lie-

sesniųjų, bet vis dėlto susidarė geroka suma, būtent, \$250,000 metinio pelno. Prie to dar buvo pridėtas pernykščių metų likutis iš nesunaudotų sumų \$32,845, tad šių metų paskirstymo suma buvo \$283,075.

Didžiausia suma teko švietimo reikalams, nes atsirado galimybė paremti Lietuvių švietimą Gudijoje, Moldovoj, Punske, Rusijoje, Sibire, Ukrainoje ir Mažojoje Lietuvoje (Karaliaučiaus srityje), kur gyvena daug lietuvių. Švietimui teko \$130,975, t.y. 46,47%. Kultūros reikalams, menams, literatūrai, teatrams paremti skirta \$33,000. Pridėjus mokslui skirtą sumą \$19,300, susidarė \$52,300 — 18,48%. Visuomeniniams reikalams, t.y. sportui, konferencijoms, Tyrimo institutui, Dariaus Girėno minė-

jimui ir daugeliui kitų reikalų buvo paskirta \$99,800 — 33,26%. Lietuvių Fondo kapitalas dabar siekia \$6,354,573.

Stasys Baras išreiškė savo susirūpinimą dėl menko naujų narių prieauglio (vos tik 12) — nesusilygino net su mirusių narių skaičiumi. Būtina pritraukti daugiau iš jaunesniųjų profesionalų, ne vien tik iš pensininkų.

Buvo svarstomi ir kiti dalykai. Prašymų paramai ir stipendijoms suplaukė tūkstančiai, didelė dalis iš Lietuvos. Vien jų perskaitymas užėmė daug laiko, Paaiškėjo, kad mūsų spauda mažai skiria dėmesio Lietuvių Fondui. Yra būtina, kad kiekvieną mėnesį būtų spausdinami straipsniai, liečiant Lietuvos Fondo reikalus. Būtina raginti lietuvių visuomenę remti Lietuvos fondą, kurio procentai yra gyvybiškai

Prie KGB rūmų 1993 m. birželio 13 d. Vilniuje iš k.: pulkininkas Stasys Paulauskas iš Chicago, JAV jūrų laivyno kapelionas, Lietuvos kariuomenės vyr. kapelionas prel. Alfonsas Svarinskas, Seimo narys Balys Gajauskas. Viktoro Kapočiaus nuotr.

KATASTROFIŠKA EKONOMINĖ PADĖTIS - REALYBĖ, O NE GANDAS!

Pereitą savaitę praleidau Lietuvoje. Noriu pasidalinti keliais įspūdžiais. Girdime blogų žinių iš Lietuvos ir, DEJA, dauguma jų pasivirtino. Kalbėjau su keliadesimčia žmonių įvairiuose Lietuvos miestuose. Be išimties pati didžiausia problema yra aukštos kainos ir žemi atlyginimai. Daug žmonių, ypatingai pensininkai, gyvena ant bado ribos. Štai keletas pavyzdžių: pensininkas gauna 5,000 - 6,000 talonų pensijos per mėnesį; darbininkas uždirba 10,000 - 15,000 talonų per mėnesį. Pensijos neužtenka net maistui, o kur kitas gyvenimas? Kelionė autobusais iš Vilniaus į Palangą ir atgal kainuoja 2,400 talonų. Benzino litras — 110 talonų, tai galionas kainuotų apie \$1.20 — taip kaip New York. Ir visa kita neįtikėtina brangu palyginus su gaunamais atlyginimais. Žmonės yra priversti vogti, nelegaliai prekiauti, nemokėti valstybinių mokesčių, taip pat už dujas, elektrą ir vandens, nes neturi iš ko. Valstybė surenka mažai mokesčių, neturi

pinigų sumokėti Rusijai už dujas ar alyvą; Rusija dažnai nutraukia jų tiekimą. Todėl Lietuvoje dauguma laiko nėra šilto vandens. Per savaitę tik vieną dieną turėjau šilto vandens — Palangoje.

Ta, sakyčiau, ekonominė katastrofa veda kraštą į kitas problemas — į visišką nepasitikėjimą politikieriais, ir nesvarbu, ar jie dešinėje, ar kairėje pusėje. Žmonės įsitikinę, kad tiems politikieriams tautos gerbūvis yra antraeilis dalykas. Pirmoje eilėje, kol esi valdžioje, reikia prisigrobiti turto ir pinigų, o, kad paprastai žmonės kenčia, — tai jų pačių problema.

Geras pavyzdys, kaip žmonės yra praradę pasitikėjimą politikieriais, yra pereito sekmadienio rinkimai Kaišiadoryse, kur turėjo būti išrinktas Seimo narys vietoj išėjusio iš Seimo prez. Brazausko. Tik 33% turinčių teisę rinkėjų balsavo. Rinkėjų skaičius buvo toks mažas, kad rinkimai laikomi visai neįvykusiems. Teks vėl balsuoti už poros mėnesių. Žmonės samprotauja

— "koks tikslas balsuoti už tą ar kitą kandidatą, skirtumo vis tiek nebūs". Nors šie rinkimai ir negalioja, vienok įdomu pastebėti, kad aukščiausių procentų balsų surinko Sąjūdžio kandidatas — 42%. LDDP atstovas gavo 15% balsų.

Laikai tokie blogi, kad teko sukurti žmonių, kurie net ilgisi so-

EKONOMINĖ KONFERENCIJA LIETUVAI PADĖTI

Lietuvos ambasada Washingtono kartu su U. S. Baltic Business Council birželio 10-11 dienomis Washingtono surengė ekonominę konferenciją "Business and Investment Opportunities in Lithuania". Tai jau antroji tokia konferencija, organizuojama ambasados.

Į šią konferenciją atvyko daugiau kaip šimtas dalyvių, jų tarpe firmų vadovai ir atstovai, tarp tautinių organizacijų, JAV vyriausybinių žinybų pareigūnai. Iš Lietuvos į konferenciją bu-

vietai laikų, kada nežvelgė badi į akis ir visko užteko. Ir taip šneka ne kokie komunistai, bet eiliniai patriotai žmonės.

Kita lietuvių tautos tragedija dėl ekonominės katastrofos, tai yra reketo (turto ir pinigų priedavartavimo iš savininkų) įsigalėjimas. Tai daugiausia jaunų vyrų grupės, kurios per jėgą renka mokesčius, daugiausia iš prekybininkų. Neišgalinčių ar nenorinčių tokių mokesčių mokėti, bižnisius reketininkai uždaro, kartais apdauzo, išsprogdina, net užmuša jų savininkus. Reketininkai yra giliai įleidę šaknis į policiją ir į valdžios struktūras. Daugelis tų oficialių žmonių gauna algas iš reketininkų. Tos algos visuomet būna didesnės, negu iš valdžios gaunamos. Tad jie ir tarnauja reketininkams uoliau negu valdžiai. Žmonės tiki, kad reketininkai yra jau pastovi institucija Lietuvos gyvenime. Šnekanant su viena mokytoja, išsryškėjo toks liūdnas faktas. Ji sako, kad Lietuvos vaikų idealas yra ne karys, mokslininkas ar sportininkas, bet reketininkas, nes "jis visuomet gražiai apsirengęs, turi daug pinigų, linksmi gyvena, visur važinėja". Taigi, nusikaltėlių gretos greit pasipildys naujais kadrtais.

Ne visi žmonės Lietuvoje gyvena skurde. Tie patys reketininkai, prekybininkai, buvę kolchozų vadovai, politikieriai gyvena gerai. Daug yra ir milijonierių. Tačiau visos šios grupės

sudaro turbūt nedaugiau 10% Lietuvos gyventojų.

Turiu paminėti porą įdomesnių vietų Lietuvoje. Teko apsilankyti buvusioje "Brežnevo viloje", Palangoje. Tai buvusios Sovietų Sąjungos komunistų partijos vadovo vasarvietė. Neįtikėtina prabanga, ištaigingumas. Susitarėm, kad per "Vyties" agentūrą keliaujant turistai galės ją aplankyti, ir pamatyti, kaip gyvena "liaudies tarnai".

Įdomu buvo aplankyti ir televizijos bokštą Vilniuje, kuris dabar pilnai paruoštas turistų lankymui — profesionaliai, gražiai užbaigtas. Yra sausio 13-sios žuvusiųjų nedidelis muziejus su nuotraukomis, žuvusiųjų daik-

tais, spaudos iškarpomis. Negali sulaikyti ašarų visa tai matant. Galima užsikelti į bokšto viršų, iš kurio matyti nepaprastas Vilniaus vaizdas. Viršūnėje restoranas sukasi aplinkui — visą miestą gali apžiūrėti sėdėdamas prie kavos puoduko. Bokštą aplanko iki 500 turistų per dieną sezono metu. Drauge su mumis atvyko didelis autobusas iš Vokietijos. Pradėjo lipti mokyklinio amžiaus vaikai kiekvienas nešinas po puokštę gėlių. Jas padėjo prie kryžių pastatytų žuvusiems pagerbti. Tai buvo giliai jaudinan-tis vaizdas.

Remas Kezys
"Laisvės Žiburio"
radijo direktorius

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido-tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Istaigoj krepiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas pereinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

KOLODNY&KOLODNY: Virginija Kolodny, lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, NY 10007. Tel. 212 349-7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejais, namų pardavimas, testamentai, išnuomojimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 962-5810.

Bernardas Brazdžionis

Iš "Vaidilos Valiūno" ciklo

Viešpatie, padėk mums

1940 birželio, 1948 gegužės ir vėlesnius trėmimus atsimenant

*Aptvarstykime tautos žaizdas, kurias atvėrė
Ir savi ir svetimai,
Kraują kankinių pagerbdami, kurį sugėrė
Žemė, ir kurį sumynė sunkūs ordų batai kraujo upėm brisdami.*

*Nulaužta obels šaka nebepriauga,
Nukirsti pakluonėje sodybų uosiai su mumis kartu nebedejuos,
Raugiam vėl kasdienės duonos naują raugą,
Mūsų mirusius ir gyvus mus dangaus malonė vėl į vieną meilės gubą juos.*

*Tyla tyla vėjai rudeny, tartum hienos alkanos, įsirde,
Ir pabudusiuos namuos vėl prausiamės viltim šviesia,
Meilė, malda, atgaila vėl kaupiame į širdį,
Iš numirusių kad keltus evangelijos gyvenimo dvasia.*

*Ir su tais, kurie kalėjimuose, karceriuose ir gulaguos
Surakinti pančiais ėjo, klupo, mirė, ir su tais,
Grižusiais nesužalotom sielom, susiimkime už rankų, tegu
Erodus, pilotus, hunus, komisarus Viešpaties teisybė teis.*

*Jų nedorus darbus budinti Temidė ir suskaitė ir pasvėrė,
Ant istorijos svarstyklių mes ne paskutiniai, ne pirmi -
Viešpatie, padėk mums išsigydyti žaizdas, kurias atvėrė
Ir savi ir svetimai.*

Bernardas Brazdžionis

Baisiuosius lietuvių trėmimus prisimenant, mūsų tautos iškilusius dainius savo sielvartu ir maldinga viltimi dalinasi su šių dienų lietuviškos spaudos skaitytojais. Perspausdiname Bernardo Brazdžionio eilėraštį iš "Lietuvos aido", 1993 m. birželio 12 d., Nr. 112 pirmojo puslapio.

BIRŽELIO SKAUSMAS PRAŽYDO VILTIMI

(atkelta iš 1 psl.)

gėlėmis nukloja ilgą šalimais esančių geležinkelių bėgių ruožą, uždega žvakutes. Šiuo geležinkeliu buvo važiuojama tik į vieną pusę - ašarų, bado, šalčio, kančios ir mirties kryptimi.

20 val. 30 min. Vilniaus arkikatedroje skamba Antonino Dvoržako "Requiem".

Naujoji Eltos valdžia išplatintoje informacijoje apie Gedulo ir Vilties dienos renginį nei B. Gajausko, nei V. Landsbergio nepaminėjo. Daug kur buvo neiškeltos valstybinės gedulo vėliavos. Toks informacijos nutylėjimas ir Valstybės vėliavos įstatymo nevykdymas turi tas pačias šaknis - taip siekiama sumenkinti laisvės žygio prasmę.

B. Brazdžionio eilų kiekvienu žodžiu trykšta tiesa ir viltis: "Ant istorijos svarstyklių mes ne paskutiniai, ne pirmi - Viešpatie padėk mums išsigydyti žaizdas, kurias atvėrė ir savi ir svetimai."

Sunku, bet reikia pakartoti žodžius: ir savi, ir svetimai... Tik tada, suvokę tiesą, mes įvertinsime ir teise...

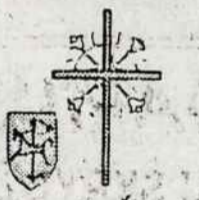
LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379

PHONES (718) 326-1282; 326-3150

- TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
 - LAIVAI (CRUISES)
 - TRAUKINIAI (AMTRAK)
 - AUTOBUSAI
 - NUOMOJAMOS MAŠINOS
 - VIEŠBUČIAI
 - IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ**
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Liepos Ketvirtoji

Dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą Europoje sakydavo, kad kiekvienas turi dvi gimtąsias kalbas: savo ir prancūzų. Tuo metu, o dar labiau 18-tame amžiuje, visa inteligentija kalbėjo prancūziškai. Prancūzų kalba buvo tarptautinė kalba.

Taip dabar ne tik Europos, bet ir kitos pasaulio valstybės gali sakyti, kad jie turi dvi nepriklausomybės šventes: savo krašto ir Jungtinių Amerikos Valstijų — Liepos ketvirtoją, nes Amerika visur skleidė demokratiją, niekur nė vieno neužkariavo, priešingai — tautas vadavo, gynė nuo agresorių, padėjo atsikelti, ekonomiškai susitvarkyti.

Liepos Ketvirtoji visam pasauliui yra laisvės ir vilties diena — simbolis demokratijos, kuri atneša geresnį gyvenimą. Amerika yra galingiausia pasaulio valstybė ir toji galybė išlaiko pasaulio rimtį ir tvarką. Ji pati nesiekia karų, bet ji kariauja jai priimestus karus. Mūsų moderniais laikais išsivysčius technologijai, Amerika susikūrė moderniausia kariuomenę ir tuo pasidarė lyg koks "pasaulio policininkas". Kur netvarka ir grėsmė laisvei, atvyksta Amerikos kariai, nes jos principas — laisvė ir gerbūvis visiems.

Amerika du kartus išgelbėjo Europą nuo pražūties. Tai Pirmasis ir Antrasis pasauliniai karai. Tų abiejų karų sukelėjas buvo Vokietija.

Prieš Pirmąjį pasaulinį karą Vokietija buvo galinga valstybė, turėjo daug kolonijų, didžiulę kariuomenę ir didelį karą laivyną. Vokietijos kaizeris Vilhelmas II buvo nacionalistas su imperinėm užmačiom. Jis norėjo sukurti dar galingesnę valstybę. Vokietija pradėjo karą, tikėdama, kad jį laimės. Karo pergalę nulėmė tik Amerika, kuri 1917

m. balandžio 6 d. įstojo į karą ir Prancūzijos karo laukuose padovanojo pergalę demokratijai. Europa buvo išgebėta nuo naujų okupacijų. Buvo sukurta eilė naujų valstybių, jų tarpe atstatyta ir Lietuvos valstybė.

Antrąjį pasaulinį karą pradėjo hitlerinė Vokietija. Hitleris kūrė Trečiąjį reichą iki Uralo kalnų. Į karą vėl įsijungė Amerika ir išgelbėjo Europą nuo pražūties.

Kai plėtėsi komunizmas ir imperializmas, tik Amerika organizavo platų pasipriešinimą, rėmė tautas, įkūrė Amerikos Balsą, kad neliktų žmonės tamsoje už geležinės uždangos.

Sugriuvus Sovietų Sąjungai, tautos vėl remiamos Amerikos, kad jos sustiprėtų, įtvirtintų demokratiją savo krašte. JAV išgelbėjo Kuveito nepriklausomybę, suorganizuodama Jungtinių Tautų pasipriešinimą prieš Iraką.

Amerika ir Lietuvai tiesė pagalbos ranką. Kokia buvo didelė parama po Pirmojo pasaulinio karo, ar kaip šelpė pabėgėlius Antrojo pasaulinio karo metu ir po jo.

Lietuvos valstybė niekada nekonfliktavo su Amerika. Atvykę į šį kraštą lietuviai buvo lojalūs žmonės. Kiek jų savanoriais stėjo į Amerikos kariuomenę. Pirmojo pasaulinio karo metu, jautė būtenybę padėti tam demokratiniam kraštui, kad jis laimėtų pergalę.

Ir dabar kiek daug lietuvių dirba Amerikos įmonėse, mokslo įstaigose, kiek jų tarnauja kariuomenėje. Jie yra palankūs šiam kraštui, su meile seka gyvenimą ir prisideda prie jo pažangos.

Todėl ir Lietuvoje gyvenę lietuviai ir čia esą džiaugiasi, kad Amerika švenčia 217-tus nepri-

Prieš kelis mėnesius įvykę pasikeitimai Lietuvos valdymo struktūroje sujaukino ir išjudino visą lietuvių išeiviją. Išeiviai dar ir šiandien negali ar nenori suprasti, kodėl lietuvių tauta vėl pasuko į kairę ir atidavė valdžios vairą žmonėms tos pačios partijos, kuri per 50 metų laikė ją priešpaudoje. Jau matosi, kad tauta jų pastangomis grįžta atgal. Naujieji vairuotojai dažnai daro politinius posūkius rytų link. Jų veiksmams — einant prie žodžio ir spaudos cenzūros, stabdant tolimesnę privatizaciją, atimant iš buvusių savininkų jiems sugrąžintą nekilnojimą turtą, kaprizingai pašalinant ambasadorių Lozoraitį — kelia nerimą išeivijų tarpe.

Išeivija ir tauta Lietuvoje vis

klausomybės metus ir trokšta to paties, kad Amerika visada būtų pati didžiausia pasaulio galybė, globotų pasaulio taiką ir saugotų tautų laisvą gyvenimą. Demokratijai įtvirtinti ir ją išsaugoti reikia jėgos, ir tą jėgą turi tik Amerika. To nereikia užmiršti valstybės vairą laikantiems politikams.

Šią didžiąją Jungtinių Amerikos Valstijų dieną — Liepos Ketvirtoją — sveikiname Prezidentą, Kongresą. Meldžiame Dievą, kad laimintų šią šalį, suteiktų ramybę mūsų laikam, išlaisvintų pavergtuosius ir sustiprintų demokratiją.

POLITINĖ - VISUOMENINĖ KONFERENCIJA DETROITE

KĘSTUTIS K. MIKLAS

dar svetima viena kitai. Tas svetimėjimas nemažėja, bet vis didėja. Stoka tarpresnių ryšių ir artimesnio bendradarbiavimo. O tai yra nenaudinga abiem pusėm, ypač dabar, kai Lietuvos nepriklausomybė dar nėra reikiamai įsitvirtinusi, kai Lietuva pergyvena kritiškos ekonominės būklės laikotarpį, ir kai jai reikia greitos pagalbos iš Vakarų. Tauta Lietuvoje ir išeivija privalo viena kitą suprasti ir dirbti kartu. Žinoma, yra skirtingų nuomonių, bet jas reikia derinti, kad būtų galima surasti bendrą kalbą, kaip geriausiai padėti Lietuvai.

Reikia konferencijos

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba ir Visuomeninių reikalų taryba atkreipė į tai dėmesį, ir nutarė, ilgainybei nedelsiant, šaukti politinę-visuomeninę konferenciją aptarti šią problemą ir padaryti atinkamas išvadas, pakviečiant į ją prelegentais skirtingų pažiūrų asmenis tiek iš šio krašto, tiek iš Lietuvos.

Tokios konferencijos reikalingumo klausimas buvo iškeltas ir gavo pilną pritarimą JAV Lietuvių Bendruomenės apygardų pirmininkų suvažiavime kovo 27 ir 28 dienomis Chicagoje. Michi-

gano apygardos pirmininkei Liudai Rugienienei pasiūlius, buvo nutarta šią konferenciją šaukti jos apygardoje, Detroito priemiestyje.

Dėka energingo tarybos pirmininko Algimanto Gečio ir Liudos Rugienienės ši konferencija jau tapo istorija. Ji įvyko birželio 19 ir 20 dienomis netoli Detroito, Southfield, MI.

Išeivijos lietuvių tarpe šia konferencija susidomėjimas buvo didelis. Į ją suvažiavo per 200 žmonių ne tik iš tolimiausių JAV vietovių, bet taip pat ir iš Kanados. Tai buvo įvairių organizacijų darbuotojai, Lietuvai paramą telkiančių organizacijų spaudos atstovai.

Svečiai iš Lietuvos

Konferencija susilaukė ir svečių iš Lietuvos. Dalyvavo Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, kuris taip pat yra pirmininkas LDDP partijos, buvusios Lietuvos Komunistų partijos, atsiskyrusios nuo Maskvos. Svečių tarpe buvo ir trys Lietuvos Seimo opozicijos nariai — Lietuvos Centro judėjimo pirmininkas Romualdas Ozolas, Lietuvos Socialdemokratų partijos pirmininkas Aloyzas Sakalas ir Lietuvos Konservatorių partijos (Tėvynės Sąjungos) atstovas Saulius Šaltenis. Jų

dalyvavimas labai pagyvino konferenciją, ypač dėl skirtingų pažiūrų Lietuvos valdymo struktūroje, pareiktų simpozijumuose ar šiaip diskusijose. Tai bus apžvelgta šio reportažo tolimesnėje eigoje.

Vakaronė konferencijos išvakarėse

Didžiama konferencijos dalyvių jau iš vakaro buvo suvažiavę Holiday Inn viešbutį. Buvo surengta atvykusiems susipažinimo vakaronė. Joje dalyvavo svečiai iš Lietuvos. Per dvi valandas buvo gera proga ne tik svečius iš arčiau pažinti, bet taip pat pabendrauti su draugais ir bendraminčiais, suvažiavusiais iš arti ir

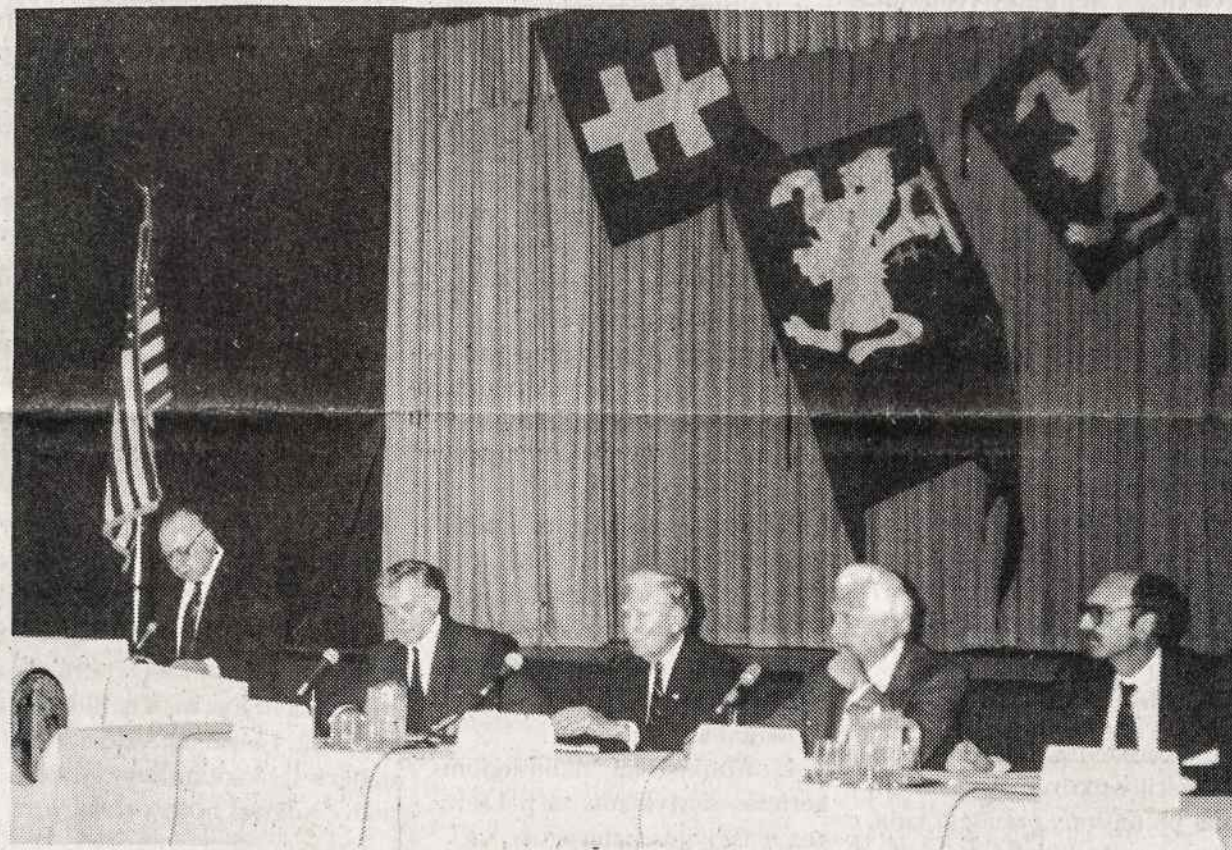
(nukelta į 4 psl.)

IŠ ALTO VEIKLOS

Kai Lietuvos Krašto Apsaugos ministeris Audrius Butkevičius lankėsi ALTO suvažiavime, atsiveikindamas su juo ALTO pirmininkas Grožvydas Lazauskas savo kalboje, be kita, atkreipė jo dėmesį į nepriklausomą Lietuvą, Kaune, 1935-1938 metais ruoštas Kariuomenės su visuomene susiartinimo šventes. Ilgainybei nereikėjo laukti. Krašto Apsaugos ministerija šią tradiciją jau pradėjo tęsti. Gegužės 30 d. Kaune buvo surengta Kariuomenės ir visuomenės diena su šūkiu: "Laisvę branginti ir ją ginti!" Ši šventė — iš eilės buvo penktoji ir pirmoji, Lietuvai atgavus nepriklausomybę.

Jeronimas Gaižutis ALTO valdybos posėdyje išrinktas išdininimo pareigoms, kurias jis jau perėmė nuo birželio 1 d. ir padarė savo pranešimą birželio 11 d. valdybos posėdyje.

Dabar JBANC, ALTAs gavo nuorašą memorandumo, kuriuo prezidento užimtoji pozicija vėl labai aiškiai pakartojama: visi Rusijos kariuomenės daliniai privalo būti išvesti iš Lietuvos iki rugšėjo 1 dienos. Kad tai bus įvykdyta, buvo dar kartą gauti patvirtinimai iš rusų prezidento Jelcino ir apsaugos ministro Gračevų. Prez. Clintonas savo memorandumu Amerikos Kongresui tai patvirtino, sakdamas, kad "JAV ir toliau duos aktyvią paramą greitam rusų atitraukimui iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos".

JAV LB politinės konferencijos, įvykusios Southfield, MI, simpoziumo "Išeivijos žvilgsnis — nepriklausomos Lietuvos valstybės santykiavimas su išeivija" dalyviai. Iš k.: moderatorių Algimantas Gečys, inž. Valdas Adamkus, dr. Juozas Kazickas, dr. Tomas Remeikis ir adv. Rimas Domanskis. Kęstučio Miklo nuotr.

DARIUS IR GIRĖNAS

JŲ SKRYDŽIO
60 METŲ
SUKAKTĮ
PRISIMENANT

PAULIUS JURKUS

3

Patėvis buvo nuoširdus ir geras, tačiau nemėgo sunkaus darbo. Ūkininkauti jam nesisekė. Ėmė kalbinti šeimą vykti į Ameriką.

1905-1907 m. iš Lietuvos į Ameriką kasmet išvykdavo kone 20 tūkstančių žmonių. Netrukus po vestuvių, apimtas emigracijos "karštligės", ir Dariaus patėvis kartu su posūniu, su vyriausiu Jucevičių vaiku Boleslovu, išvyko į Ameriką. Motina su trim mažais vaikais pas vyrą išvyko tik 1907 m. gruodžio mėnesį.

Atvyksta į Ameriką

Emigrantų kelias iš Lietuvos buvo gerai žinomas. Slapta per sieną į Vokietiją pervedė koks nors žydelis už atlyginimą. Paskui traukiniu važiuojo per Berlyną į kokią nors uostą prie Atlanto. Tada plaukė laivu. Ameriką jie pasiekė 1907 m. gruodžio 15 d.

Stepukas buvo 11 metų.

Pradžioje sustojo Newark, NJ, New Yorko artumoje. 1908 m. šeima persikėlė į Elizabethą, NJ, kuris tada vadinosi Elizabethport. Apsigyveno tarp lietuvių ir airių. Tėvai tikriausiai gavo darbo Singer siuvamųjų mašinų fabrike. Stepukas pradėjo lankyti mokyklą. Jis buvo tikras "gri-norius", nieko nesuprato, nes nemokėjo angliškai. Airių vaikų mėjo paerzinti žemaituką, ir Stepukas to nepakęsdavo, savo garbę apgindavo kumščiais.

Bet šeima Elizabethę neprigijo, ji 1908 m. persikėlė į Chicagą ir apsigyveno Bridgeporto dalyje. Chicaga tapo Stepo tikruoju miestu, čia sutilpo jo dvi tėvynės — Amerika ir Lietuva, nes čia buvo daug lietuvių.

Šeimą pradžioje išlaikė motina, o vėliau vyriausias brolis Boleslovas, kuris atidarė nedidele

valgyklą. Joje šeimininkavo Dariaus motina, kuriai padėdavo iš mokyklos grįžusios dukterys Lora ir Kastutė. Ten gyvenant, Degučiams gimė sūnus Stasys, penktas Dariaus motinos vaikas.

Amerikoje Jucevičiai sutrumpino savo pavardę, pasivadindami Juciais, angliškai rašėsi Jucus. Jauniausias brolis Stasys vėliau taip pat pasivadino Juciumi, o ne Degučiu.

Emigrantų Degučių-Jucių šeima Amerikoje pradžioje gyveno gana kukliai. Prasigyveno tik tada, kai suaugo darbdėcios ir sumanos dukterys. Jos įkūrė "Lietuviškų valgių" valgyklą, ten darbuos motina ir dukterys, kurios buvo geros virėjos ir kepėjos.

Mokyklose ir sporte

Chicagoje Stepas išsismoklino ir pamėgo sportą. Ten 1909 m. baigė West Pulman pradžios mokyklą. Tada įstojo į Curtis aukštesniąją mokyklą — High School, 1913 m. perėjo į Englewood High School, ją baigęs 1916 m., įstojo į Harrison technikos aukštesniąją mokyklą, inžineriją studijavo Lane Junior kolegijoje.

Sportu susidomėjo 1912 m. Pradėjo nuo beisbolo, žaidė futbolą, krepšinį, net boksavosi. Bežaidžiant beisbola, sviedinys pataikė į nosį ir ją truputį suplojo. Operacijos nedarė, taip ir liko

visą amžių su truputį įlenkta nosim. Sporte buvo aktyvus, buvo krepšinio komandos kapitonas.

Ten susipažino ir su lėktuvais, nes Chicagoje gyveno lėktuvo išradėjas broliai Wrightai. Jie turėjo krautuvėlę, kur užėidavo ir Stepas. Ten jis matė lėktuvų modelius, nuotraukas, reklamas. Jau 1915 m. jis pats sukonstravo lėktuvo modelį ir motinai sakė, kad jis būsiąs lakūnu.

Kaip tapo Dariumi

Pats Stepas aiškino Petru Jurgėlai, kaip jis pasidarė Dariumi. Jo gimimo metrikuose buvo įrašyta tik viena pavardė — Jucevičius. Gi jo tėvas turėjo dvigubą pavardę Jucevičius - Darašius. 1907 m. pradžioje jis pasivadino Dariumi. Sunku buvo išarti ir pavardę Jucius. Tai jis paėmė savo tėvo antrąją pavardę Darašius, ją sutrumpino, taip atsirado Darius. Pavardė skambį, lengva išarti, lengva ir prisiminti.

Amerikos lietuvių spauda vėliau aiškino, kad Stepas pasivadino Dariumi, kaip jis pasidarė Dariumi. Jo gimimo metrikuose buvo įrašyta tik viena pavardė — Jucevičius. Gi jo tėvas turėjo dvigubą pavardę Jucevičius - Darašius. 1907 m. pradžioje jis pasivadino Dariumi. Sunku buvo išarti ir pavardę Jucius. Tai jis paėmė savo tėvo antrąją pavardę Darašius, ją sutrumpino, taip atsirado Darius. Pavardė skambį, lengva išarti, lengva ir prisiminti.

Pirmasis pasaulinis karas

Pirmasis pasaulinis karas (1914-1918) sukrėtė visą pasaulį ir jį per nauja performavo. Pradžioje jis buvo vadinamas tik Europos karu, bet, įstojus Amerikai į karą 1917 m., vadinamas pasauliniu.

Svarbu prisiminti priežastis, dėl ko kilo tas karas, nes jos nulėmė ir Amerikos, ir Lietuvos ateitį, drauge ir Dariaus gyvenimą.

1. Visoje Europoje augo nacionalizmas. Labiausiai jis reikšėsi Vokietijoje kaizerio Vilhelmo II laikais. Vokiečių nacionalizmas virto imperializmu. Jie norėjo dominuoti Europoje, nuo Berlyno iki Bagdado išplėsti savo įtaką. To siekdami, stiprino savo kariuomenę ir statė didelį karą laivyną.

Tautinis atbudimas ėjo per visą Europą, mažosios tautos, pavergtos didžiųjų, jau giedojo savo tautines giesmes ir svajavo apie išsivadavimą.

2. Austro-Vengrijos imperijos sunkumai. Imperija buvo paglemžusi daug kitų tautų, pati buvo labai skirtinga, sudaryta iš austrų ir vengrų, ir atrodė, kad ji turi subyrėti. Ją išgelbėti galėjo tik karas.

3. Sustiprėjęs Rusijos panslavizmas, siekęs sujungti visus slavus, įsitvirtinti Balkanuose.

4. Prancūzų žaizda — 1870-71 metų pralaimėtas karas. Jie siekė ravanšo prieš Vokietiją.

5. Didžioji Britanija, iki tol gyvenusi labai izoliuotai, norėjo pakeisti savo politiką, įsijungti į Europos aktyvius narius.

Tereikėjo tik mažos kibirkštelės, kad prasidėtų karas. Tą kibirkštį įskėlė šūviai — Sarajeve 1914 m. birželio 28 d. nušautas Austro-Vengrų imperijos sosto įpėdinis Pranciškus Ferdinandas ir jo žmona. Po mėnesio, liepos 28 d. prasidėjo karas. Pradžioje Austrijos-Vengrijos imperija liepos 28 d. paskelbė karą Serbijai, Rusija užstojo serbus ir paskelbė dalinę mobilizaciją. Liepos 29 d. Vokietijos imperijos taryba nutarė pradėti karą su Rusija ir Prancūzija, tikėdama, kad Didžioji Britanija liks neutrali. Rusija liepos 31 d. paskelbė visuotinę mobilizaciją. Vokietija jai davė ultimatumą per 12 valandų atšaukti mobilizaciją. Rusija to nepadarė, ir rugpjūčio 1 d. 12 val. nakties Vokietija ir Rusija jau buvo karo stovyje.

Rugpjūčio 2 d. Vokietija peržengė Prancūzijos sieną ir vakare pareikalavo, kad Belgija leistų per savo teritoriją žygiuoti jos kariuomenei. Rugpjūčio 3 d. Vokietija paskelbė karą Prancūzijai, rugpjūčio 4 d. vokiečių kariuomenė jau žygiavo per Belgiją.

(Bus daugiau)

Atviras laiškas

KODĖL DR. K. BOBELIS KARALIAVO?

Jis ir ALTo garbės pirmininkas, jis ir buvusio Vliko pirmininkas, jis taip pat ir Tautos Fondo garbės pirmininkas, ir tas tęsėsi 20 metų su viršum!...

Taip sakant, dr. Kazys Bobelis sutvarkė ALTą, VLIKą, Tautos Fondą, o dabar nori sutvarkyti ir visą Lietuvą...

Ar ir ten jam taip gerai seksis suvedžioti tautiečius, taip kaip jis suvedžiojo išeivijoje lietuvių politinių partijų, kai kurių organizacijų ir Tautos Fondo vadovybes?...

Tik Lietuvių Bendruomenė jau prieš 20 su viršum metų pastebėjo dr. K. Bobelio sukurtą ir neįsileidę į Lietuvių Bendruomenės vadovybę. Pralaimėjęs Lietuvių Bendruomenėje, jis nukreipė savo egoistines, suktas kombinacijas išgarsėjimui į ALTą, VLIKą, Tautos Fondą, kur jo kombinacijoms kelias buvo platus ir atviras.

Dabar neseniai Tautos Fondo nariai gavo verkšlenantį laišką, kuriame Tautos Fondo vadovybė skundžiasi, kad dr. K. Bobelis 1992 m. Tautos Fondo narių suvažiavime turėjo (per kombinacijas) 66% visų balsų ir vienas diktavo, kurie asmenys turėjo būti išrinkti į Tautos Fondo vadovybę.

Lietuvių išeivijai ir Lietuvai būtų naudinga išgirsti iš ALTo veikėjų, buvusio VLIKo partijų vadovų, Tautos Fondo vadovybės, kodėl taip ilgai dr. K. Bobeliui sekėsi juos suvedžioti?

Tuo pačiu noriu išreikšti apgailestavimą, kad Tautos Fondas klaidina lietuvių išeiviją ir Lietuvą su neteisingu anglišką vertimu. Juk Tautos Fondas angliškai turėtų būti "National Foundation, Inc.", bet ne "Lithuanian National Foundation, Inc."; kuris sutapatinamas su Lietuvių Fondu, angliškai — Lithuanian Foundation, Inc..

DIENORAŠTIS IŠ LIETUVOS

... Bobelio byla nesibaigia ...

Birželio 11 d. Lietuvos televizijoje prezidentas Algirdas Brazauskas prisipažino padaręs klaidą, atšaukdamas Stasį Lozoraitį iš Lietuvos ambasadoriaus Washingtono pareigų. Justas Paleckis, prezidento patarėjas, tą pačią dieną televizijoje padarė prielaidą, kad tuo klausimu užsienio reikalų ministrą paveikęs Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas K. Bobelis.

Įtakingas dienraštis "Lietuvos rytas" birželio 12 d. numeryje pateikia samprotavimus, kad "aktyvumas, atšaukiant Stasį Lozoraitį iš ambasadoriaus pareigų buvo pradėtas rodyti po bendros užsienio reikalų ministro Povilo Gylio ir Kazio Bobelio kelionės į užsienį". Pateikta ir įdomi užuomina: "Informacijos apmąstymams suteikia toks faktas, jog Stasio Lozoraitio atšaukimas sutapo su Kazio Bobelio sūnaus Jono paskyrimu užsienio reikalų ministro padėjėju".

Seimo kuluaruose diskutuojamas klausimas, kodėl garbės konsulas V. Čekanauskas buvo paskirtas "Kazio Bobelio rekomendacija" ("Lietuvos rytas") ne ambasadoriaus Washingtono pareigoms, o tik laikinuoju reikalų patikėtinu. Daugumos įsitikinimu, ambasadoriaus vieta buvo rezervuota užsienio reikalų ministro padėjėjui Jonui Bobeliui.

Vytautas Čekanauskas su šeima šiuo metu vieši Lietuvoje.

Lietuvos spaudoje rašoma, kad Vilniaus II teismas birželio 9 d. iš naujo svarstė Sausio 13-osios brolijos pirmininkę iškeltą bylą už tai, kad ji lyg atsisakiusi pasirašyti revizijos aktą ir buhalterei nepateikusi poros dokumentų originalų, išklauses abi šalis, teisėjas bylą nutraukė ir J. Bieliauskienę atleido nuo administracinės atsakomybės.

Kadangi Tautos Fondas (Lithuanian National Foundation, Inc.) pergyvena didelę krizę, žmonės rašo ir skambina į Lietuvių Fondo būstinę, klausdami, kas atsitiko su Lietuvių Fondu.

Dar kartą noriu pabrėžti, kad Lietuvių Fondas (Lithuanian Foundation, Inc.) yra tvirtas ir nieko bendro neturi su Tautos Fondu (Lithuanian National Foundation, Inc.) krize.

Lietuvių Fondas (Lithuanian Foundation, Inc.), turįs didelį pasitikėjimą lietuvių visuomenėje, tvarkosi demokratiškai ir pagal Lietuvių Fondo įstatus vienas narys negali turėti daugiau negu 5% su įgaliojimais balsų Lietuvių Fondo narių metiniame suvažiavime, todėl "diktatūrai" pasireikšti neįmanoma.

Be to, Lietuvių Fondo įstatai neleidžia tiems patiems asmenims būti Lietuvių Fondo tarybos, valdybos ir svarbiųjų komisijų pirmininkais ilgiau kaip 3 metus.

Savarankiška Lietuvių Fondo

revizija su ČPA pagalba kaset patikrina Lietuvių Fondo knygas ir pristato duomenis Lietuvių Fondo narių suvažiavimui.

Nenuostabu, kad, sumanių darbuotojų tvarkomas, toks tvirtas Lietuvių Fondas jau peržengė 6 milijonų dolerių pagrindinio kapitalo, iš jo pajamų lietuvių darbams padalino per 3.3 milijono ir Lietuvai paskyrė 1 milijoną dolerių iš Lietuvių Fondo pagrindinio kapitalo.

Lietuvių Fondo iniciatorių ir vėliau įsijungusių organizatorių dėka Lietuvių Fondo įstatai buvo parašyti išmintingai, todėl Lietuvių Fondas išliks atviras, demokratiškas ir tvirtas ateityje.

Nuoširdus prašymas Tautos Fondo vadovybei: naudokite teisingą anglišką vertimą, būtent — National Foundation, Inc. — vietoj Lithuanian National Foundation, Inc., kuris klaidina kai kuriuos asmenis su Lietuvių Fondu, angliškai Lithuanian Foundation, Inc.

Dr. Antanas Razma
Tautos Fondo narys

PO DETROITO KONFERENCIJOS

JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų tarybos sukviestos politinės-visuomeninės konferencijos, įvykusios 1993 m. birželio 29-20 dienomis Detroito priemiesty — Southfield, MI, išvados:

Lietuvos išeivija, okupacijų grėsmėje išvyta iš savo krašto, kuo ne penkiasdešimt metų ištvėrė išsilaukusi ištikima Lietuva, mylėjo ją romantiškai, šaukė laisvajam pasauliui apie sovietinę priepaūdą, stengėsi išlaikyti nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo bylą gyvą tada, kai pačios lietuvių tautos balsas buvo užgniauztas ir negalėjo prasiskverbti pro Sovietų Sąjun-

gos užleistą uždangą. Ir dabar išeivija yra susirūpinusi Lietuvos ateitimi, turi pareigą ir jaučia teisę dėtis prie Lietuvos valstybės atkūrimo visomis savo jėgomis.

1. Lietuvių tautą sudaro bendros tautinės sąmonės lietuvių kilmės lietuviai, todėl pilietybės, nuosavybės ir žmogaus teisių požiūriu jie yra lygūs, nežinint kur jie gyvena.

2. Išeivija suvokia kad pereinant į laisvą rinką, teisingumo bei teisėtumo įgyvendinimas yra svarbūs veiksniai demokratizacijai įgyvendinti.

3. Išeivija savo talentų ir patirtimi yra pasiruošusi dėtis prie Lietuvos materialinės ir kultūrinės gerovės vystymo ir sveikina išeivijos organizacijas bei pavienius asmenis, savo iniciatyva dirbančius šį darbą.

4. Abipusiškai naudingiems geriams santykiams tarp Lietuvos ir išeivijos patarčiau:

A. Lietuvos valdžios skatinimas ir rūpinimasis kultūriniais ryšiais su išeivija valstybinėje ir privatinėje kultūrinėje plotmėje.

B. Vyriausybės pagalba stiprinant ryšius tarp užsienio ir Lietuvos švietimo profesionalų, išeivijos lietuviams tarpininkaujant.

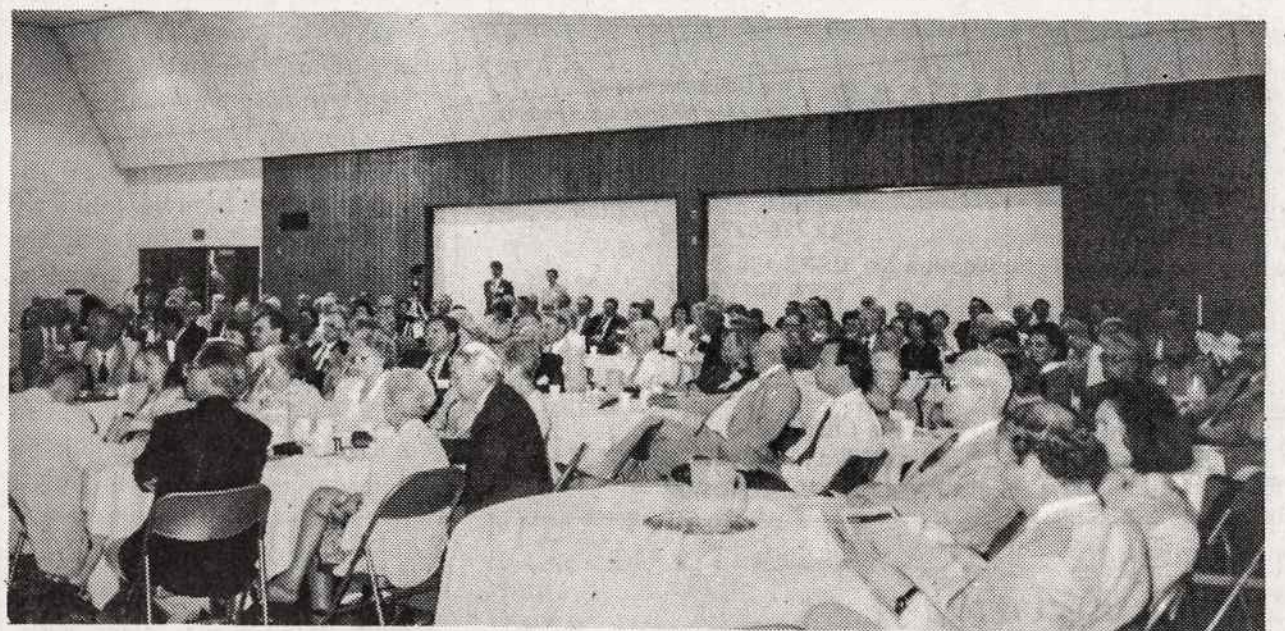
C. Valstybės parama atsikuriančioms jaunimo auklėjimo organizacijoms perleidžiant joms esančias valdžios nuosavybėje jaunimo stovyklas, bei paliekant jaunimo organizacijas savarankiškas.

D. Objektivesnis ir greitesnis susižinojimas tarp Lietuvos ir išeivijos.

5. Konferencija mano, kad paskolos laktų išleidimas sustiprintų Lietuvos ūkį.

6. Pripažįstant prezidento tei-

— Lietuvos Seimo birželio 10 d. posėdyje pranešėjas A. Katkus supažindino su dokumentu: 1) dėl šiuokštaus Seimo rinkimų įstatymo pažeidimo nutraukti Seimo nario Kazio Bobelio įgaliojimus; 2) pavesiti VRK ne vėliau kaip per tris mėnesius organizuoti rinkimus Marijampolės 29 vienmandatinėje apygardoje. 32 Seimo nariai balsavo už projekto išrašymą į sesijos darbų programą, 42 — prieš, ir vienas — pats Bobelis susilaikė. Taigi, balsavimu nutarta neįrašyti. Už visišką projekto atmetimą balsavo 47, prieš 32, susilaikė 2. Taip buvo pasiekta LDDP visiška ir galutinė pergalė daktaro Bobelio gynimo byloje.

J. Kojelis
Lietuva, birželio 9-12d.

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos salė Southfield, MI, buvo pripildyta lietuvių, atvykusių į JAV LB politinę konferenciją, įvykusią birželio 19-20 dienomis. Dalyvių buvo ne tik iš įvairių JAV miestų, bet ir iš Kanados bei Lietuvos. Kęstučio Miklo nuotr.

KONFERENCIJA DETROITE

(atkelta iš 3 psl.)

tol. Svečius iš Lietuvos pasveikino konferencijos vadovas Algimantas Gečys, o svečių vardu žodį tarė Lietuvos premjeras Adolfas Šleževičius.

Konferencijos atidarymas

Iškilmingas konferencijos atidarymas įvyko birželio 19 d., 9 val. ryto punktualiai. Po JAV ir Lietuvos vėliavų įnešimo, visi konferencijos dalyviai, Vidui Neverauskui akomponuojant pianinu, sugiedojo "Lietuva

brangi". Invokaciją sukalbėjo kun. Antanas Saulaitis, SJ iš Chicago. Žuvusių už Lietuvos laisvę prisiminimui, Audra Ricci perskaitė Bernardo Brazdžionio eilėrašį "Aš tikiu". Konferenciją atidarė jos vadovas Algimantas Gečys, o Liuda Rugienienė, kaip šios konferencijos globėja, tarė sveikinimo žodį. Po to prasidėjo konferencijos darbai.

Pirmasis simpoziumas

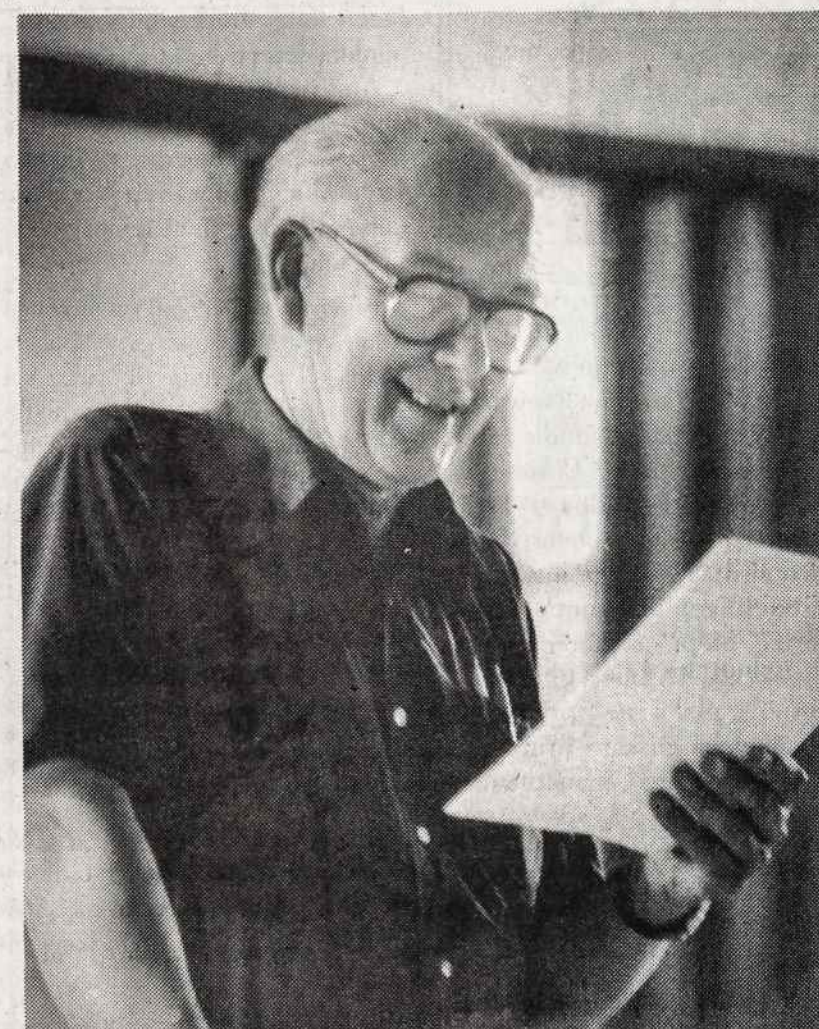
Šį simpoziumą, tema "Išeivijos žvilgsnis — nepriklausomos

sę keisti ambasadorius, konferencija prašo Lietuvos Respublikos Prezidentą pakeisti savo dekretą ir palikti Stasį Lozoraitį ambasadoriaus pareigose JAV, o ateityje, skiriant ambasadorius išeivijos kraštuose, konsultuoti su Lietuvių Bendruomenės valdybomis.

7. Susižinojimo priemonių (televizija, radijas, spauda) valstybinė nuosavybė ir kontrolė prieštarauja pilnos demokratijos aprašikai. Siūloma Lietuvos valdžiai, kad šios susižinojimo priemonės būtų pilnai privatizuotos.

8. Užsienio investavimui skatinti ir savitarpiam pasitikėjimui stiprinti Lietuvos valdžia turi užtikrinti, kad sudarytieji teisiniai sandėriai būtų vykdomi.

9. Išeivija reiškia susirūpinimą dėl valdžios planų ruošti karinius specialistus valstybės apsaugai buvusios Sovietų Sąjungos karinėse struktūrose, steigti bendras su Rusija karines gamyklas ir ginkluoti Lietuvos kariuomenę vien rusiškais ginklais, tuo pačiu paliekant Lietuvą Rytų įtakoje.

Dr. Adolfas Damušis, 1941 metų Lietuvos sukilimo vienas iš organizatorių, ministras Lietuvos laikinojoje vyriausybėje, buvęs Ateitininkų Federacijos vadas, birželio 16 d. atšventė 85 metų sukaktį. "Darbininkas" irgi jungiasi prie sveikinimų Jubiliatui.

Lietuvos valstybės santykiavimas su išeivija", moderavo Algimantas Gečys. Prelegentais buvo — inž. Valdas Adamkus, adv. Rimas Domanskis, dr. Juozas Kazickas ir dr. Tomas Remeikis, Kiekvienam kalbėtoju buvo leidžiama kalbėti 15 minučių. Jiems pabaigus, buvo diskusijos ir prelegantų atsakymai į klausimus.

INž. Adamkus savo gerai paruoštoje kalboje nušvietė įvairias silpnynes Lietuvoje ir padarė eilę pasiūlymų abipusiam bendradarbiavimui praplėsti. Jo nuomone, Lietuvos žmonės per mažai žino, kas darosi pasaulyje, o ypač išeivijos lietuvių tarpe.

(Bus daugiau)

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Vilniuje, ryšinių kultūros rūmuose, birželio 11 d. atidaryta didžiausios pasaulyje kompiuterinės technikos gamybos firmos IBM atstovybė. Pagrindiniais jos klientais turėtų tapti komerciniai Lietuvos bankai. Jau pasirašyta pirmoji sutartis su Lietuvos Akcinio Inovacinio banko atstovais dėl banko aprūpinimo modernia kompiuterine technika. Tai pirmas tokio pobūdžio kontraktas Baltijos šalyse.

10. Konferencija prašo JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybą, konferencijos dalyvių detalius pageidavimus perduoti Lietuvos valdžios atitinkamiems organams.

Pasirašo rezoliucijų komisijos pirm. dr. Bronius Nemickas ir nariai: dr. Kazys Ambrozaitis, Vaiva Vėbraitė-Gustienė, dr. Petras Kisielius, dr. Tomas Remeikis, dr. Jonas Valaitis, Algirdas Vaičiūnas.

1993 m. birželio 20 d.

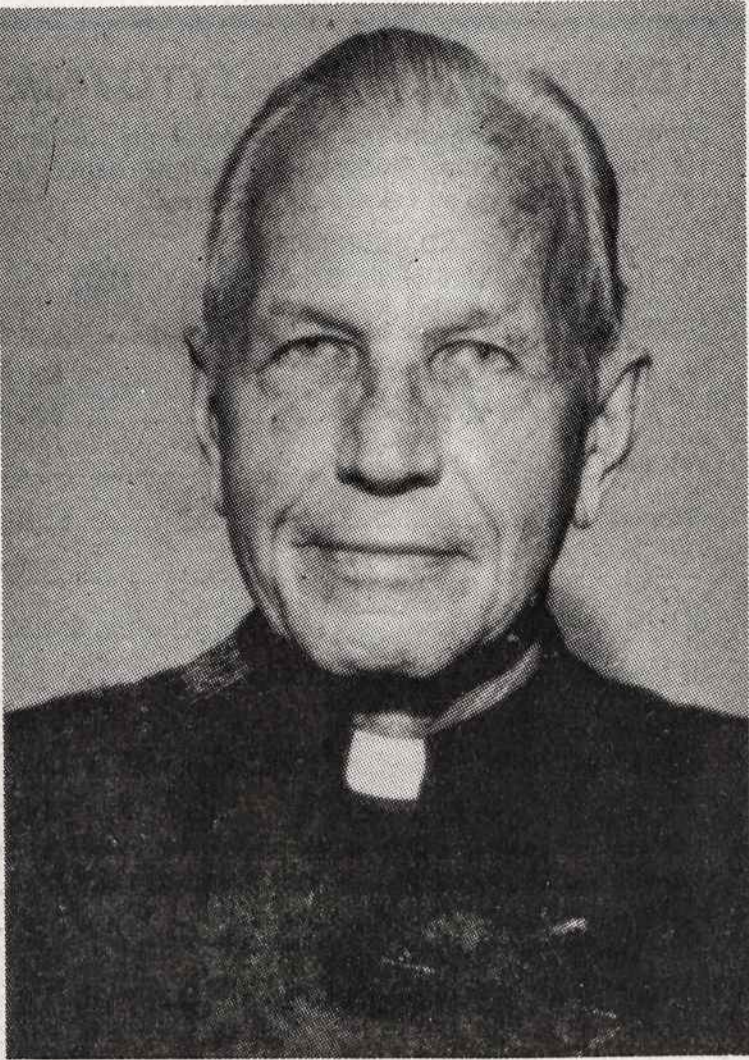
Šantažas, mafija, sprogimai...

Naktį iš birželio 13-osios į 14-ąją Biržų centre nugriauėjo galingas sprogimas, kuris sugriovė šio miesto akcinės bendrovės plieno barą. Vietoje pamėgtos biržiečių prekybinės vietos, kur buvo plieno produktų parduotuvė, kavinė, dabar riogso griuvusių krūva. Per tris pastaruosius mėnesius tai jau trečiasis sprogimas, susijęs su šia akcine bendrove.

Birželio 9 d. į Suomijos ambasada Vilniuje paskambinęs žmogus pasakė, kad ambasada užminuota ir tarp 12:30 ir 13:30 turi įvykti sprogimas. Atvykusi VRM užsienio šalių atstovybių apsaugos rinktinė "Vyrtis" bei minuotojai, evakavę visus pastate buvusius darbuotojus, sprogmenų nerado. Ambasada 2 val. po pietų darbą tęsė.

Birželio 15 d. Klaipėdoje, važiudamas senamiesčiu, sprogo "Alfa Romeo-88". Žuvo automobilį vairavęs V. Varnas, gimęs 1960 m. Susprogdintame automobilyje rastos pistoletas ir medžioklinis peilis. Sprogmuo, spėjama, buvo paslėptas po vairuotojo sėdyne. Pasak vieno Vidaus reikalų ministerijos pareigūno, situacija Klaipėdoje tapo nevaldoma...

Šių metų pradžioje Lietuvoje įvyko 17 sprogimų, kurių metu žuvo arba buvo sužeisti žmonės. Nė vienas iš šių nusikaltimų nėra išaiškintas.

Kun. Petras J. Ališauskas

KUN. PETRO J. ALIŠAUSKO KUNIGYSTĖS AUKSINIS JUBILIEJUS

Charles ir Agnes Gelčius — Ališauskų šeimoje 1916 m. lapkričio 1 d. gimė sūnus Petras. Baigęs Mount St. Mary's kunigų seminariją Emmitsburg, MD, Scrantono diecezijos vyskupo William J. Hafey 1943 m. birželio 5 d. Petras buvo įšventintas kunigu.

Kun. Petras J. Ališauskas pirmąsias mišias aukojo Forest City, PA, Šv. Antano parapijos bažnyčioje. Iškilnių metų giedojo parapijos choras, o jame ir visos trys Antanaičių dukros ir trys sūnūs, su kuriais kun. Petras kartu augo ir draugavo.

Naujojo kunigo pirmoji pastoracinė veiklos vieta buvo Šv. Marijos parapija, Wanamie, PA, o po to Šv. Juozapo parapija, Hanover, PA. 1966 m. rugsėjo 14 d. kun. Petras buvo paskirtas klebonu Šv. Kazimiero parapijai, Pittston, PA. Šioje parapijoje jis dirbo 25 metus, kol 1991 m. liepos 8 d. išėjo į pensiją.

Kun. Petras J. Ališauskas, klebonaudamas Šv. Kazimiero parapijoje, šalia pastoracinės veiklos, atliko eilę administracinių

darbų. Senoji klebonija buvo nugriauta ir pastatyta nauja kitoje gatvės pusėje. Taip pat nupirkta ir nugriauta grupė kaimyninių pastatų. Taip parūpinta vieta, kur parapiečiai atvykę į pamaldas, gali pasilikti savo automobilius. Bažnyčia buvo pagrindinai atremontuota iš lauko ir iš vidaus — perdažyta, išdekoruota, pertvarkyti bažnyčios suoliai. Iš pagrindų buvo pertvarkytos patalpos po bažnyčia. Ten įvesta nauja šildymo, apšvietimo sistema, įrengta nauja virtuvė. Taip sudarytos palankios sąlygos jaukiems parapiečių organizacijų susirinkimams.

Kun. Ališauskui klebonaujant, Šv. Kazimiero parapijoje ypač pagyvėjo parapijų organizacijų, kaip Šv. Vardo, altoriaus, Rožančiaus veikla. 1976 m. suorganizuota 143-oji Lietuvos Vyčių kuopa.

Kun. Petras J. Ališauskas, jau išėjęs į pensiją, 1993 m. birželio 6 d., šventė kunigystės 50 metų aukšingą sukaktį. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Pittston, PA, kartu su juo iškilmingas

padėkos mišias koncelebravo prel. Gerald J. Burns (dabartinis šios parapijos klebonas) ir kun. Carl J. Fives. Presbiterijoje taip pat dalyvavo dar 13 kunigų. Chorui iškilmingai giedant, kunigų procesiją prie altoriaus atlydėjo šeši Kolumbo vyčiai vilkintys iškilmingas uniformas.

Sukaktuvininkas pamokslė trumpai peržvelgė nueitą kunigystės kelią, dėkojo Dievui už pašaukimą ir sveikatą, o taip pat visiems dalyviams, atvykusiems iš arti ir toli.

Po mišių visi važiavo į Convention Hall, kur vyko pokylis su programa. Dalyvavo 400 žmonių. Pokylis pradėtas JAV himnu. Invokaciją sukalbėjo kun. Mark T. Rossetti. Jack Piragus supažindino su garbės stalo svečiais. Svečius palinksminti kun. Jonas C. Petrauskas, MIC, pakvietė "Andrew sisters" — Julytę Antanaitis-Kowrak ir Marytę R. Antanaitis-Shalins padainuoti specialią dainą "Hello Father". Gaile, kad trečioji sesuo — Onutė Antanaitis-Bleming dėl ligos negalėjo dalyvauti.

Pokylio metu kun. Mark T. Rossetti, Jack Piragus, kun. Jonas C. Petrauskas, MIC, ir dabartinis Šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. Gerald J. Burns savo kalbose pažvelgė į sukaktuvininko veiklą taip pat ir iš linksmosios pusės.

Pietums baigiantis kalbėjo ir pats sukaktuvininkas. Savo nuoširdžioje kalboje išreiškė visokeriopą padėką. Svečiai sudainavo "Ilgiausių metų". Pokylis baigtas Lietuvos himnu.

Jog buvęs klebonas kun. Ališauskas savo parapiečių buvo gerbiamas ir mylimas, galima buvo pastebėti ir iš to, kad, pokyliui pasibaigus, nusitęsė ilgiausios eilės dalyvių, norinčių savo buvusį kleboną asmeniškai pasveikinti ir apdovanoti. Svečių tarpe buvo giminių ir iš Lietuvos.

Pokylių salėje ant stalo prie kiekvieno svečio lėkščių buvo padėta sukaktuvininko dovana — kavai gerti puodukas su gražiu Švč. Jėzaus Širdies paveikslėliu. Gal sukaktuvininkas numatė, kad parapiečiai, gerdami rytmetinę kavą iš padovanoto puoduko, pamaldžiai prisimins ir jį.

Dievo palaimos ir geriausios sveikatos gerbiamaam Sukaktuvininkui.

Ona Barauskienė

Kiekvienas būkime lietuviškos spaudos platintojas, palaikytojas, nes spauda yra mūsų lietuviškos gyvybės ženklas.

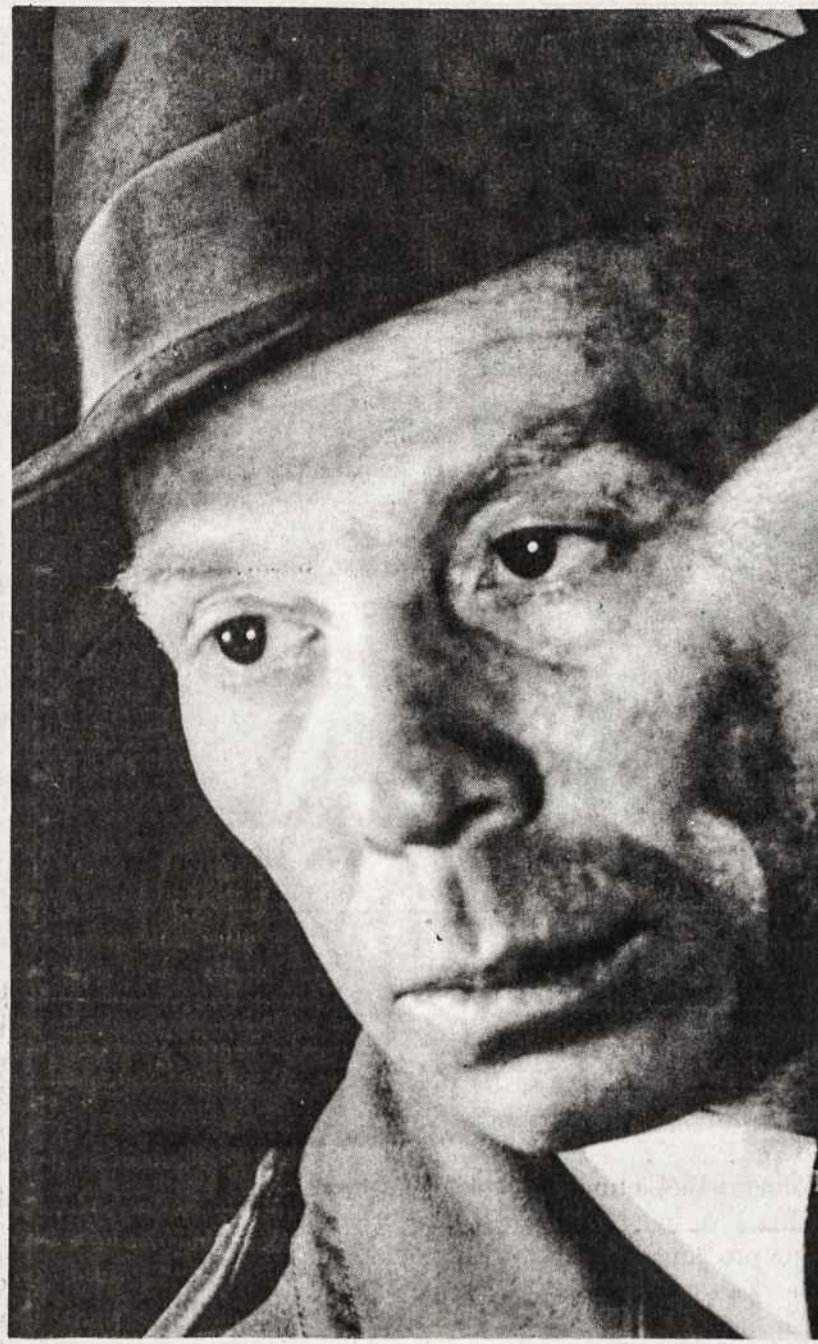
FANTASTIŠKA PONO A. TERLECKO PROGNOZĖ

Tokia antraštė "Kauno diena" birželio 5 d. atspausdino žinią, kad Lietuvos laisvės lygos lyderis Antanas Terleckas birželio 4 d. Kaune vėl parduvinėjo savo kūrybą (septynių pavadinimų brošiūras). Apsuptas būrelio pirkėjų ir šiaip smalsuolių prie Autobusų stoties, jis sutiko duoti miniinterviu "Kauno dienai". Paprašytas apibūdinti dabartinę Lietuvos politinę ir ekonominę padėtį, Terleckas žurnalistui Leonui Žaliui pasakė:

— Situacija labai tragiška. Ir svarbiausia tai, kad dabartinė valdžia nepajėgia atstatyti sugriautos ekonomikos. LDDP, arba kaip aš juos vadinau, neokomunistai aiškiai neįvykdys savo priešrinkiminių pažadų. O tada jau pakils alkaną minia...

— Kada, jūsų nuomone, tai gali atsitikti?

— Jau šį rudenį. Ir tada draugas Brazauskas, tai miniai reikalaujant, premjeru paskirs "tautos mylimą didžiausią ekonomistą Vagnerių". O šis toliau vykdys Maskvos valią, toliau griaus Lie-

Poetas Jonas Aistis

20 METŲ BE JONO AISČIO

Poetas Jonas Aistis, vienas iš ryškiausių išeivijos literatūros asmenybių, mirė 1973 m. birželio 13 d., pakirstas vėžio ligos. Dirbo Kongreso bibliotekoje Washingtone. Ten ir palaidotas.

Dar 1972 m. jis atstogavo Kennebunkporto pranciškonų vasarvietėje. Jau tada skundėsi sveikata, bet tikėjo, kad greitai ji pasitaisys, ir jis galės grįžti į darbą. Tada, būnant Kennebunkporte, buvo surengtas gražus literatūros vakaras jo garbei. Kaip visada, ir čia jis atėjo kukliausiai apsirengęs, visada kuklus ir paprastas ir su dideliu gauduliu skaitė savo elegijas. Jis išdainavo lietuviškąjį sielvartą, žmogaus vienatvę ir skausmą.

Buvo gimęs 1904 m. liepos 7 d. Kampiškos dvare, Aukštosios Panemunės valsčiuje. Jo pavardė tada buvo Aleksandravičius. Vėliau pasirašinėjo Jonas Kossu Aleksandravičius, J. Kuosa Aleksandriškis, paskiau Jonas Aistis.

1907 m. su tėvais išsikėlė į Rumšiškes, 1927 m. baigė Aušros gimnaziją Kaune. Vytauto Didžiojo universitete studijavo

literatūrą. 1936-1940 m. Švietimo ministerijos stipendininkas, Grenoblio universitete studijavo prancūzų literatūrą ir ten gavo daktaro laipsnį. 1946-1952 m. mokytojavo Marijampolyje, JAV. Nuo 1952 m. dirbo Laisvosios Europos komitete New Yorke, nuo 1958 m. gyveno Washingtone ir dirbo Kongreso bibliotekoje.

Jo išleisti eilėraščių rinkiniai: Eilėraščiai 1932 m., Imago mortis 1933 m., Intymios giesmės 1935, Užgesę chimeros akys 1937 m., (gavo valstybinę literatūros premiją), Poezija 1940 m., Be tėvynės brangios 1942 m., Nemuno ilgesys 1947 m., Pilnatis 1948 m., Sesuo buitis 1951 m. ("Aidų" žurnalo premija), Kristaliniame karste 1957 m., Poezija 1961 m.; straipsnių rinkiniai: Dievai ir smutkeliai 1935 m., Apie laiką ir žmones 1954 m., Milfordo gatvės elegijos.

Bendradarbiavo "Naujojoje romuvoje", "Židiny", "Šviesos Keliuose", "Vaire", "Aiduose", "Drauge", "Darbininke". (p.j.)

tuvos ekonomiką.

— Ar Vagneriaus sugrįžimas nėra fantastiška prognozė? Jūs tuo tikite?

Taip, nes tai jau, kiek žinau, daroma. O tuo tarpu tauta navičiai tiki, kad Vagnerius — doras žmogus.

Paklaustas, kaip sekasi preky-

ba, ponas Terleckas, aiškiai nepatenkintas tokiu klausimu formulavimu, pasakė, kad "čia ne prekyba, o idėjų pardavimas". Ir pridūrė: "Vilnius šia literatūra prisotintas". Kaune perkama neblogai. Daugiausia perka "paprasti žmonės, paversti liaudimi". Biznieriiai į šią kūrybą žiūri iš aukšto. O pensininkai gauna nuolaidas, pasakė ponas Terleckas.

IŠ LIETUVOS

— Adolfui Šleževičiui, Lietuvos ministrui pirmininkui ir Italijos bendrovės "Ecofuel" generaliniam direktoriui Francesco Cimo birželio 9 d. susitikus, italai pasiūlė padėti statyti naftos terminalą, naftotiekį į Mažeikius ir rekonstruoti pačią naftos perdirbimo įmonę. Tokių pasiūlymų iš užsienio yra jau beveik dešimt. Siūlytojais galės dalyvauti atvirame konkurse.

— Dalios Kaščiūnaitės, žymios lietuvių dailininkės personalinė paroda atidaryta birželio

10 d. Lietuvos ambasadoje Maskvoje. Išstatyta 27 tapybos darbai. Paroda veiks visą vasarą.

— Vladą Vitkauską, pirmąjį Lietuvos alpinistą, įkopusį į aukščiausią planetos viršukalnę — Everestą, birželio 8 d. priėmė Prezidentas Algirdas Brazauskas. Jam alpinistas įteikė trišpalvę, pabuvusią ant planetos stogo. Prezidentas ta proga pasitebėjo, kad jis ką tik pasirašė sponsorystės įstatymą, kuris turėtų pradėti spręsti kultūros, meno, taip pat sportininkų materialinio aprūpinimo ir skatinimo problemas.

IŠ VISUR

— Vinčą Balicką, Lietuvos Respublikos nepaprastąjį ir įgaliotąjį ambasadorių Jungtinėje Didžiojoje Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje, už ilgametį ir sąžiningą darbą Lietuvos valstybei, Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas birželio 8 d. apdovanojo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu.

— Lietuvos delegacija Pasaulinėje Žmogaus teisių Konferencijoje Vienoje birželio 25 d. padarė pareiškimą Deklaracijos dėl Bosnijos ir Hercegovinos klausimu, kurį į dienotvarkę įnešė Pakistanas Islaminių šalių organizacijos vardu. Dauguma Europos kraštų, jų tarpe ir Lietuva, išreiškė solidarumą su Bosnija ir Hercegovina. Už deklaraciją balsavo 88 valstybės, daugiausia Trečiojo pasaulio šalys ir Austrija, Bosnija ir Hercegovina, Estija, Kroatija ir Slovėnija; prieš balsavo tik Rusija; 54 valstybės susilaikė, jų tarpe Europos Bendrija, Skandinavijos šalys, Lietuva ir Latvija, Rytų Europos valstybės ir kai kurie besivystantys kraštai. Rezoliucija priimta balsų dauguma.

— Vilius Bražėnas daugelį metų "Darbininko" skaitytojams žinomas kaip rašytojas, žurnalistas, fejetonistas, skautininkas, dainininkas, kalbėtojas Lietuvos ir amerikiečių publikai, balandžio 6 d. šeimos ratelyje Bonita Springs, FL, tyliai atšventė savo 80 metų gimtadienį. Linkime jam dar daug metų geros sveikatos ir kūrybingo gyvenimo.

— Stasj Barą, Lietuvos Fondo valdybos pirmininką, gegužės 26 d. priėmė Lietuvos Prezidentas A. Brazauskas. Neseniai Lietuvos Fondas paskyrė milijoną dolerių Lietuvos švietimo ir mokslų reikalams. Fondas ketina skirti lėšų ir M. K. Čiurlionio galerijai sutvarkyti.

— Dariaus-Girėno tragiško skrydžio 60-ųjų metinių minėjimas Chicagoje įvyks liepos 17 d. Midway aerodrome bus atidengta memorialinė lenta, o Balzeko Lietuvos Kultūros muziejuje bus atidaryta Dariaus-Girėno paroda.

— Tėv. Juozas Vaišnys, SJ, JAV LB Švietimo tarybos ruošiamoje mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitėje bus kapelionu ir lietuvių kalbos kultūros lektoriu. Savaitė vyks rugpjūčio 15-22 dienomis Dainavoje.

— JAV LB Švietimo tarybos Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė vyks rugpjūčio 15-22 dienomis Dainavoje. Registraciją tvarko Vida Brazaitytė: 9201 S. Moody Ave, Oak Lawn, IL 60453, Tel. 708-598-8331.

— Kun. Juozas Vaišnys, SJ, liepos 10 d. švenčia kunigystės 50 metų sukaktį.

— Pasaulio lietuvių teniso žaidynės rugpjūčio 10-14 dienomis vyks Vilniuje ir Kaune: Pö jū — rugpjūčio 16-20 dienomis Palangoje rengiamas didelis tarptautinis veteranų teniso turnyras. Rengėjai kviečia dalyvauti lietuvius, gyvenančius įvairiose pasaulio šalyse. Apie dalyvavimą pranešti iki liepos 15 d. adresu: Lietuvos teniso sąjunga, Ž. Liauksmo 8-2, 2600 Vilnius. Fax: (370-2) 62 40 92. Telef.: (370-2) 61 35 80 arba 62-30-81.

Šių metų birželį sukako vieneri metai, kai Estijoje buvo įvesta nacionalinė valiuta - krona.

Kalbant apie Estijos ekonominių stebuklą, kurio dabar nieieigia net

ESTIJOS KRONOS METŲ STEBUKLAS

didžiausi skeptikai, verta prisiminti posakį: "Iš šono geriau matyti". Štai ką sako Pasaulio Banko vyriausias ekonomistas John Hander: "Krona yra nuostabi sėkmės istorija. Aš nesu matęs nieko panašaus į tai". Rusijos dienraštis "Moskovskij Komsomolets" rašo: "Stebinanti pinigų reformos sėkmė, kuria nedaugelis tikėjo, ypač Rusijoje, dabar vadinama 'finansiniu stebuklu' Tallinne".

Kronos stabilumo priežasčių yra daug, pradedant mažu Estijos dydžiu ir baigiant jos ryšiais su Suomija. Atgauti aukso rezervai iš užsienio buvo panaudoti Estijos kronos stabilumui užtikrinti.

Infliacija Estijoje yra apie 2-3% per mėnesį. Nors tai ir yra, lyginant su kai kuriomis Vakarų valstybėmis, aukštas procentas, tačiau tai yra žemiausias rodiklis tarp buvusių sovietinių respublikų. Rusijoje balandžio mėnesį infliacija pasiekė 25%.

Estija pasiekė geresnių rezultatų, lyginant su Latvija ir Lietuva. Vidutinis mėnesio uždarbis Estijoje

je yra apie \$70, tuo tarpu Lietuvoje - \$20. Viena pagrindinių priežasčių - spartesni reformų tempai.

Estijos kronos stabilumą gerai atspindi jos santykis su Vokietijos

marke. Visų metų bėgyje jis buvo pastovus: 8 Estijos kronos už 1 Vokietijos markę. Kitų užsienio valiutų atžvilgiu krona nežymiai svyravo - tai kilidama, tai mažėdama savo verte.

Estijos valiutos rezervas per vienerius metus patrigubėjo. Pernaui metų birželį jis buvo \$120 milijonų, šių metų birželį - jau pasiekė \$360 milijonų.

Kronos įvedimo privalumai matosi Estijos sostinėje, Tallinne, kiekvienoje gatvėje ir parduotuvėje, atsispindi kiekvieno žmogaus veide. Parduotuvių vitrinose žiba nauji batai, nestokojama vakarėtiškų prekių, pradedant Yamaha pianinais ir Amerikos grandinėmis, baigiant Danijos salami ir Suomijos sviestu.

Maisto prekių parduotuvės Tallinne savininkas Rien Kaapa dalijasi savo asmenine patirtimi ir rezultatais: "Per metus mūsų pardavimai išaugo penkis su puse karto. Krona pakeitė pasaulį. Mes būtume niekas be kronos".

Linksmi atšveski gimtadienį, Estijos krona! Auki, stiprėk! A. J.

Dalis Bado akcijos protestuotojų prie Seimo rūmų Vilniuje 1993 m. birželio 14 d. Viktoro Kapočiaus nuotr.

Yra kuo girtis

Trys vaikai giriasi kalbėdami apie savo dėdes. Vienas sako: — Mano dėdė yra kunigas. Visi, kurie jį kreipiasi, sako "gerbiamas". Kitas giriasi: — Mano dėdė yra vyskupas. Žmonės jį vadina "Jūsų ekselencija". Trečiasis atsiliepią: — Tai niekis. Man dėdė sveria 400 svarų. Žmonės, jį pamatę, sako "O, dieve mano!"

Išradimas

— Tavo kaimynė neįtikėtina greitai atpratino savo vyrą vėlai grįžti vakarais. Kaip tai jai pavyko? — Kai jis neseniai vėl grįžo labai vėlai, žmona paklausė: "Tomai, ar tai tu?". Ir tai iš karo padėjo. — Kodėl? — Mat, jos vyro vardas Mykolas.

Pavojingi užmojai

Gerėtinai graži mergina kirpykloje daro klientui manikiūrą. Nustebintas jos grožio, jis bando įtikinti ją, kad įsimylėjo, ir prašo susitikimo. Mergina atsisako, nes ji ištekėjusi. Klientas nepasiduoda: — Padarykime taip: jūs paskambinkite vyrui ir pasakykite, kad šiandien turite dirbti papildomai. — Pasakykite tai jam pats, — atsako gražuolė atkakliam klientui. — Jis skuta jums barzdą.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

Tarp sutuoktinių
— Šiandien tu vėl išvirei sriubą, kurios negalima valgyti — šaukia susierzinęs vyras. Po to meta pro langą suglamžytą servetėlę. Žmona tuoj čiumpa nuo stalo staltiesę su indais ir taip pat išmeta pro langą. — Ką tu čia darai? — klausia susirūpinęs vyras. — Aš maniau, kad tu nutarei pietauti sode.

Skirtumai
Kaziukas nuo mamos tualetinio staliuko pačiupo pudros dėžutę. Pastebėjusi sesutė pudrą atėmė. — Atiduok, — sušuko Kaziukas. — Ne, — tvirtai pareiškė sesutė. — Tai moterišms. Vyrai privalo praustis.

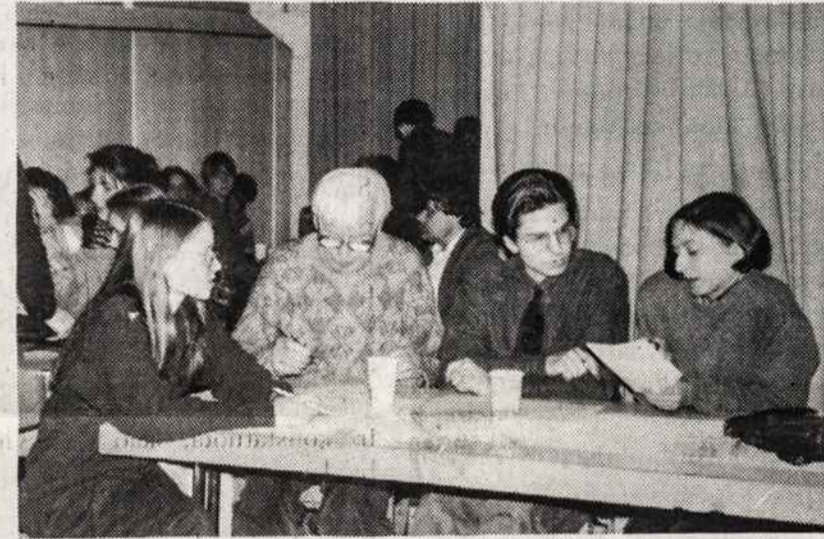
Pas dantistą
Su skaudančiu dantimi pas dantistą atėjo labai išsigandęs vyras. Nuramindamas pacientą, dantistas jam pasiūlė stiklą degtinės. Šis greit išgėrė ir paprašė antro stiklo. — Na, ar dabar jau drąsesnis? — paklausė dantistas, vesdamas pacientą prie kėdės. — Žinoma! Tegul tik kas pabando paliesti mano dantį! — sušuko pacientas.

Pinigų vertė
— Tėte, duok man pusę dolerio. — Kai aš buvau tavo metų.

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol. (Persiuntimui pridėti 2 dol.) Dėl užsakymų skambinti Darbininko administracijai 9 val. - 4 val. p. p. tel. 718 827-1351 arba rašyti: Darbininkas (administr.) 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207

prašydavau tik centų. — Tai gerai, tėte. Duok man penkiasdešimt centų.

Išdidumo liga
Nervų ligų specialistas klausia savo pacientę: — Sakykite, ponja, ar jūsų šeimoje nėra didybės manijos atvejų? — Yra. Mano vyras kartais tvirtina, kad jis yra šeimos galva.

Vasario 16-osios gimnazijos ryškiojo skaitymo konkurso vertinimo komisija. Iš k.: Dainora Kupčinskaitė (šios gimnazijos buv. mokinė), Justinas Lukošius, Darius Udryš (šios gimnazijos buv. mokinys, dabar studijuojąs Bonnoje), mokyt. Angelė Vilčinskienė. M. Šmitienės nuotr.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS
Už prieinamus mokesčius siūlo apdraudus planus. Susivienijimas savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant mortgičių.
Norįsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, 71-73 So. Washington Street, Wilkes-Barre, PA 18701. Didžiojo New Yorko lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847-2686.

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.
WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!
The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible. When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years. When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box. Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

NAME _____ ADDRESS _____ CITY _____ STATE _____ ZIP _____

AMOUNT ENCLOSED \$ _____ SOCIAL SECURITY NO. _____ DATE OF BIRTH _____ SIGNATURE _____

MAIN OFFICE: 460 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 268-2500

WEYMOUTH OFFICE: 544 Main St., 337-1050

NEPONSET CIRCLE: 740 Grafton Blvd., 825-9090

NEEDHAM OFFICE: 355 Chestnut St., 449-0210

QUINCY OFFICE: 690 Adams St., LaSalle Square, 479-9600

WEST ROXBURY: 1833 Centre St., 323-9000

LIETUVIŠKA KOMPANIJA IŠ CHICAGO
atlanta IMPORT EXPORT
Trumpiausias kelias į Lietuvą
SIUNTINIAI | LIETUVA
SIUNTINIAI PRISTATOMI | NAMUS
NEW YORKE, KREIPKITE IŠ MŪSŲ ATSTOVA
TEL. (718) 441-4414
85 - 17 101 ST.
Richmond Hill, NY 11418
IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.
1-800-775-SEND
IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121
© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

Vardo neminėjo
Sekretorė: Man rodos, kad tamstą šaukė prie telefono. Įstaigos vedėjas: Ar jums tik taip rodos ar iš tikro? Sekretorė: Buvo šitaip. Kažkas per telefoną paklausė: "Alio, alio, ar tai tu čia, senas idiote?"

Zoologijos sode
Jonukas su tėvu atėjo į zoologijos sodą. Pamatęs briedį, jis šaukia: — Tėte, žiūrėk. Ant briedžio galvos kabyla iš mūsų prieangio.

Tikroji tiesa
Sumanus advokatas laimėjo labai abejotiną sukto prekybininko bylą. Po teismo siunčia savo klientui telegramą: "Tiesa nugalėjo". Gavęs telegramą, pirklys advokatui siunčia atsakymą: "Duokite apeliaciją".

Tas pat atlyginimas
Jis: — Tavo jaunesnysis brolis matė, kaip aš tave bučiavau. Ką jam duoti, kad apie tai niekam neprisartų? Ji: — Tokiais atvejais jis gauna ketvirtį dolerio.

DARBININKO SKAITYTOJAM
Skaitytojams palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis įremitas lapelis. Prašome jį išsikirpti, užpildyti ir drauge su čekiu pasiųsti adresu:
DARBININKAS
341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1993 metams\$30.00
 Atsilyginu už 1992 metus \$20.00
 Atsilyginu už 1991 metus \$20.00

Vardas ir pavardė
Adresas

Siunčiu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Aukų spaudai stiprinti \$.....
Viso \$.....

Half the People Who Enter Abortion Clinics

DO NOT Come Out Alive!

SKELBIMŲ TAISYKLĖS DARBININKE
DARBININKAS pasilieka teisę atsakyti spausdinti skelbimus, kurie, mūsų nuomone, netarnauja bendram skaitytojų labui. Taip pat nebus dedami skelbimai, kurie turės arba pornografinį pobūdį, arba tikslą suklaidinti, arba einantys prieš skaitytojų interesus. Užuojautų ir skelbimų reikalais, norint paskelbti, ar sustabdyti, arba norint sužinoti kainas ir kt., prašoma skambinti DARBININKO administracijai nuo pirmadienio iki penktadienio tel.: 718 827-1351 9 v. r. — 4:30 v. v.

ANGLIŠKA KNYGA
"LITHUANIA 700 YEARS"
yra geriausia dovana
Jūsų amerikiečiams draugams, pažįstamiems ir giminėms. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija.

Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knyga redagavo dr. Albertas Gerutis. Į anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis. Įvadą parašė Raphael Sealey, Dept. of History, University of California, Berkeley, CA.

R a š o:

Jonas Puzinas: *The Origins of the Lithuanian Nation.* (1. Early Theories of Lithuanian Origins. 2. The Origins of the Lithuanians in the Light of Linguistics. 3. The Prehistory of the Lithuanians. 4. Lithuanians and their Kinsmen in the First Millenium A.D. and in Early Historical Times.)

Juozas Jakštas: *The Rise of the Lithuanian Nation.* (1. Beginning of the State. 2. The Development of Lithuania's Grand Duchy. 3. Crisis of the State and Union with Poland. 4. The Beginning of the Republic of the Nobility. 5. The Commonwealth of the Gentry. 6. Disintegration of the Commonwealth. 7. Lithuania in the First Half of the 19th Century. 8. The Battle to retain the Lithuanian Free Press and National Rebirth.)

Dr. Albertas Gerutis: *Independent Lithuania.* It covers Lithuania's political and cultural life starting with the Declaration of Independence in 1918 and ends with the Soviet Occupation in 1940.

Dr. Albertas Gerutis: *Occupied Lithuania.* This article is divided into many parts, i.e.: The Stalin-Hitler Pact; The Moscow Ultimatum and Occupation of Lithuania; Arrests and Mass Deportations; Lithuania under Nazi Occupation; The Collapse of Nazi Germany; Second Soviet Occupation and other.

Algirdas Budreckis: *Lithuanian Resistance, 1940-1952.* (1. The First Resistance, 1940-1941. It includes the Formation of the Lithuanian Activist Front, the Revolt in Kaunas, Its Intensity and Consequences, etc. 2. Resistance to the Nazi Occupation, 1941-1944. The Underground Press, Resistance by the Intellectuals; Establishment of the Supreme Committee, etc. 3. The Partizan War, 1944-1952, etc.)

Algirdas Budreckis: *Liberation Attempts from Abroad.* (An Idealistic Crusade, 1940-1945; The Struggle based on Western Help, 1945-1956. The struggle based on Lithuanian Resources, 1956-1966. The Protracted Siege.)

Stasys Lozoraitis: *The Prospects for Lithuanian Liberation.* Included are: Bibliography; Index; About the Authors.

Čia trumpas straipsnių turinys angliškai, kad Jūs galėtumėte sudominti šia knyga apie Lietuvą savo draugus ar gimines, nemo-kančius lietuviškai.
Knyga kietais viršeliais, gražiu spalvotu aplanku, 458 psl. Kaina 25 dol. su persiuntimu. Gaunama rašant:
DARBININKAS
341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esį?

3001 W. 59th Street
Chicago, IL 60629
(312) 471 - 3900

LIEUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

Santrumpos: atm. jn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1993 m. kovo mėn.:

4 x \$10 Kindurys Alfonsas (miręs) ir Ona, \$4,235; Leparskas Viktoras ir Janė, \$10; Leščinskas Juozas atm., \$510; Vaitkevičius Stasys, \$240.

1 x \$18 Kučėnas Jonas ir Dalia, \$2,200.

5 x \$20 Apanavičius Romas ir Dana, \$20; Balys Mečys ir Leokadija, \$365; Bridžius Andrius, \$150; Janavičius Ignas, \$55; Karklius Benediktas ir Akvilė, \$440.

13 x \$25 Andros Edward ir Balašaitytė Jūratė, \$25; Apanius Vincas, \$245; Balašaitienė Žitkus Aurelija, \$150; Gesius Albinas ir Eugenija, \$35; Gimbutienė Elena, atm. jn.: Adomėnienė Aldona, \$400; Kersnauskaitė Nijolė, \$125; Klosis Walter, \$260; Nasvytis Vytautas ir Milita, \$50; Naujokas Justinas atm. jn.: Uksienė Marcelė, \$575; Pellett Judy, \$125; Šamatauskas Viktoras ir Ona, \$1,150; Stankaitis dr. Jonas ir Izabelė, \$1,195; Valeska Edward ir Marcella, \$300.

1 x \$35 Varnelis Edmundas ir Gražina, \$500.

3 x \$40 JAV LB Waukegan/Lake County Apylinkė, \$3,550; Noreikienė Marija, 450; Rutelionis Vytautas, \$150.

1 x \$47 Bernotavičienė Irena Regina atm. jn.: Bernotavičius Petras, \$1,157.

8 x \$50 Bakšys Bronius, \$750; Balbatas Jonas, \$1,150; Bublys Romualdas ir Ingrida, \$460; Laniauskas Rimantas, \$50; Pažiūra Vladas (miręs) ir Alfonsa, \$1,000; Petravičienė Lidija, \$470; Priešlėktuvinės Apsaugos Rinktinės Likitinių atm. jn.: Šadeika Česys ir Ona, \$1,050; Šadeika Česys ir Ona, \$550.

1 x \$55 Krivis Jonas (miręs) ir Ramutė, \$400.

1 x \$59.98 Digrys dr. Vytautas atm. jn., \$659.95.

1 x \$60 Vaičieliūnienė Kazimiera, \$700.

36 x \$100 Aidukas Antanas ir Juzė, \$1,100; Ardys Juozas ir Reda, \$500; Baškys dr. Bronius atm. jn.: Jansonas Irena, \$400; Bilūnienė Juzefa atm. jn.: Mitkus Cecilija, \$820; Brizgys Vytautas, \$1,200; X, \$1,700; Chainas Viktoras, \$1,050; Čižikas Balys atm. jn.: Čižikaitė Bronė, \$3,000; Draugelis Arūnas ir Irena, \$950; Gaižauskas Bronius ir Kleofa, \$900; Gečienė Saulė atm. jn.: Gečas Alfonsas, \$600; Gruzdienė Aleksandra atm. jn.: Gruzdis Vincentas ir Genė, \$300; Jansonas dr. Eduardas ir Irena, \$400; Karoblis dr. Vytautas ir Antanina (mirusi), \$8,500; Kliorė Bronius (miręs) ir Antonija, \$1,825; Kubiliūnas gen. Petras atm. jn.: Jansonas Irena, \$600; Kudukis Raimundas (miręs) ir Gražina, \$300; Lauraitis Aleksas ir Vena, \$500; Masionis Antanas ir Aleksandra (mirusi) \$1,300; Matas dr. Stepas ir dr. Giedrė, \$1,300; Mikonis Juozas ir Marija, \$3,300; Pakštas Balys (miręs) ir Emilija, \$800; Peseckas Vytautas ir Janė, \$100; Sealy prof. Raphael, \$800; Skrinška dr. Algirdas ir Marije, \$100; Skrinška dr. Juozas ir Birutė, \$1,800; Šlajūš Juozas ir Bronė, \$900; X, \$1,800; Sodeika Leonas ir Irena, \$400; Šonta dr. Juozas ir Teklė, \$1,300; Stanėlis Pranas ir Stasė, \$1,300; Steponavičius Kęstutis ir Gedonė, \$100; Šulaitis Altonas atm.: Šulaitienė Anelė, \$900; Sutkus dr. Pranas (miręs) ir Ada, \$3,285; Valeika Marijonas atm. jn.: Kaunas dr. Roman, \$100; Vilkutaitis Magdalena atm. jn.: Vilkutaitis Vytautas, \$200.

1 x \$179.93 Birulis Nikolajus ir Lidija atm. jn.: Dolles Nina, \$1,771.08.

1 x \$180 Škėrys Petras atm.: Škėrienė Kazimiera, \$1,500.

8 x \$200 Ažukas Albinas, \$850; Beiga Kazys ir Sofija, \$500; Berney Šuopytė Audronė, \$300; Gliauda Jurgis ir Marija, \$400; Krasauskas Mečys ir Elena, \$2,000; Lesniauskas Viktoras ir Milda (mirusi), \$1,000; Mikaila Jurgis ir Regina, \$800; Plepys Adolfas ir Rozalija, \$200.

2 x \$250 Rasys Juozas A., \$3,050; Žitkus Edvardas atm. jn.: Žitkus Janina, \$2,800.

1 x \$300 Baltutis Vytautas atm. jo mirties pirmųjų metų proga: Baltutienė Ona, \$1,800.

1 x \$400 Brinkienė Zofija: jm. Brinkis dr. George Z., \$1,000.

3 x \$500 Liaukus Justinas ir Elena, \$4,700; Pakalnis Vytautas Alfonsas, \$1,500; Špokas Liudas, testamentinis palikimas, \$700.

1 x \$550 Kubilienė Aldona atm.: Kubilius Jonas \$125, Ambrozaitis dr. Kazys ir Marija \$50, Baras Stasys ir Elena \$50, Kerelis Albertas ir Irena \$50, Mickevičių šeima \$50, Ošlapas R. ir R. \$50, Sutkuvienė Ada \$50, Šležas A. \$25 ir 5 kt. asm., \$850.

1 x \$745 Rimas Kazys atm. jn.: Juškėnas A. \$100, Rimienė Aga \$100, Rimienė Aldona \$100, Baras Stasys ir Elena \$50, Gruzdis Vincentas ir Genė \$50, Martincic Rasa \$50, Rimas Algimantas \$50, Gevis Albertas ir Liuda \$25 ir 6 kt. asm., \$945.

1 x \$775 Baleišis Antanas atm. jn.: Baleišienė Antanina, \$1,000.

1 x \$1,000 Didžiulienė Kazimiera atm. jn.: Didžiulis Vytautas ir Jadvyga, \$12,000.

1 x 10,000 Šlepavičius Aleksandras ir Olga atm. jn.: Šlepavičius Aleksandras testamentinis palikimas, \$10,300.

1 x \$15,000 Šlepavičius Mikalojus ir Marija atm. jn.: Šlepavičius Aleksandras testamentinis palikimas, \$15,000.

Iš viso \$37,589.91.

1993 m. balandžio mėn.

1 x \$5 Rėderis Emanuelis atm. jn.: \$115.

3 x \$10 Ilgūnas Stasys ir Irena, \$135; Railaitė Neringa, \$350; Tomkutė Živilė Monika, \$110.

1 x \$20 Valienė Ona atm. jn. ir Vytautas, \$220.

1 x \$25 Nagius Nagevičienė Veronika, testamentinis palikimas, \$125.

1 x \$45.71 Daunoras Juozas, testamentinis palikimas, \$22,647.56.

8 x \$50 Balas Kazys ir Agnė, \$280; Gramas Raimundas ir Rita, \$800; Krasauskas kun. Rapolas, \$350; Rockfordo Lietuvių Pensininkų Klubas, \$150; Šaulys Antanas, \$495; Šaulys prel. Kazimieras atm. jn.:

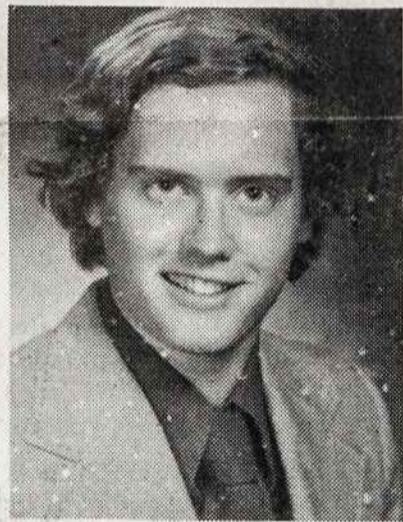
LMK FEDERACIJOS NY KLUBE

Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubo susirinkimas įvyko birželio 24 d. dr. Jadvygos Vytuvienės namuose. Susirinkimas buvo įdomus, nes kelios narės lankėsi suvažiavimuose, o viena narė buvo nuvykusi Lietuvon. Jos papasakojo savo įspūdžius ir pajavairino susirinkimą.

Lietuvių Moterų Federacijos pirmininkė Aldona Pintch dalyvavo Dallas, Texas, General Federation of Women's Clubs suvažiavime. Atstovavo visas tris Pabaltijo valstybes, nes latvės ir estės negalėjo dalyvauti.

Tuose suvažiavimuose vienas vakaras būna skiriamas tarptautiniams klubams. Būna paradas su tautiniais kostiumais. Aldona pasakė trumpą kalbą, išskeldama Lietuvos nepriklausomybės atgavimą ir su tuo susijusias problemas. Po oficialios dalies prie jos priėjo viena ponija ir pasakė, kad ji esanti iš fermerių valstybės ir norėtų kuo nors prisidėti prie Lietuvos ūkio atstatymo. Sako, ko jums reikia, ar sėklų, ar pašarų, ar grūdų ir kokių. Aldona užsirašė jos adresą. Ji sužinos konkrečiau ir jai praneš. Štai kaip kartais galima visai netikėtai patarnauti be suvažiavimų, be derybų ir atstovų važinėjimų.

Toliau buvo Ievos Jankutės pranešimas, kuri tik prieš savaitę grįžo iš Lietuvos, kur dalyvavo Martyno Jankaus palaikų perlaidojime. Prieš kiek laiko buvom gavę laišką iš Kauno, kur susiorganizavę moterys ir turi įvairių daiktų, kuriuos norėtų parduoti Amerikoje. Jos turi įvairių drožinių, megztukų, piešinių ir t.t.

Rimas M. Ambraziejus, Janinos ir Gedimino Ambraziejų, gyvenančių Cape Cod, MA sūnus, birželio 5 d. apvainikavo savo studijas University of Massachusetts magistro laipsniu iš istorijos ir pedagogikos, įsigydamas teisę dėstyti istoriją aukštesnėse mokyklose. Šalia studijų jis buvo aktyvus Amerikos Armijos Medical Corps. Taip pat priklausė prie Bostono Ateitininkų sendraugių kuopos.

Šaulys Antanas, \$2,926; Šimaitis Viktoras atm. jn.: Kisielius dr. Tomas ir Rita, \$50; Skirgaudas Ignas ir Janė, \$300.

1 x \$80 Rimas Zigmantas (miręs) ir Bronė, \$300.

11 x \$100 Černius Kazys ir Filomena, \$4,900; Cukuras Antanas (miręs) ir Janina, \$450; Kaufmanas Petras ir Auksė, \$300; Keblinskas Algirdas P., \$800; Keblinskienė Vida, \$800; Karoblis dr. Vytautas ir Antanina (mirusi) \$8,600; Kwedar Edward W., \$200; Pačkauskienė Leokadija, \$400; Ražauskas Juozas atm. jn.: Ražauskas Kazys ir Roza, \$100; Veillon Landsbergytė Irena, \$1,000; Velža Vladas ir Eleonora, \$2,601.

1 x \$120 Gruzdienė Genovaitė atm. jn.: jm. 9 asm., \$120.

1 x \$145 Virbickas Leonas atm. jn.: jm. 9 asm., \$145.

1 x \$400 Žiurys Baltramiejus ir Julija atm. jn.: Svtelienė Marija, \$1,200.

1 x \$420 Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas: jm. Aušrotas Bronius \$200; Jucėnas Bronė \$100; Lizaitis Juozas \$100, Staškūnas A. \$20, \$7,820.

1 x \$1,000 X, \$5,000.

1 x \$12,000 Prel. Juozo Prunskio Fondas (Švietimo Tarybos reikalams): jm. prel. Juozas Prunskis, \$12,000.

Iš viso \$15,790.71.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1993.IV.30 pasiekė 6,353,543 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 3,338,381 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 2,272,780 dol. Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

"LITHUANIAN FOUNDATION, INC. A NOT-FOR PROFIT TAX-EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, CHICAGO, IL."

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuviųbę.

Ieva jas aplankė. Žiūrėsime, kaip bus galima joms padėti.

Klubo pirmininkė Marija Žukauskienė dalyvavo Detrote LB JAV sukviestoje politinėje — visuomeninėje konferencijoje birželio 19-20 d. Apie tą konferenciją ji padarė pranešimą.

Savo moterų klubo susirinkime narės dar pasidalijo įspūdžiais, pasitarė dėl Mykailaičio Putino minėjimo spalio mėnesį. Tame minėjime pakviesti ir sutiko dalyvauti rašytojas Vytautas Volertas ir rašytojas Paulius Jurkus.

Buvusiai federacijos pirmininkei Irenai Banaitienei pasirašyta kortelė, linkint jai kuo greičiau pasveikti. Narės pasivaivaišinosios šeimininkės iškeptu puikiu napoleonu, pakilia nuotaika išskirstė vasaros atostogoms.

Ž.M.

APDOVANOJO BANKĄ

Kearny, NJ, veikia Schuyler Savings Bank, S.L.A. Jis specialios įstaigos yra atžymėtas penkiom žvaigždėm, kaip saugiausias taupymo bankas, tvarkomas pagal visus bankinius reikalavimus.

Bauer Financial Reports, Inc., Coral Gables, FL, įstaiga tyrinėjo bankų veikimą. Bankai tai įstaiga atsiunčia savo finansinius pranešimus, kaip jie tvarko savo operacijas, kokius moka procentus, kokį turi atsargos kapitalą.

Metus baigdamas ir Schuyler Savings bankas pasiuntė savo pranešimą. Pagal tą pranešimą, jį analizavusi, studijavusi minėta finansinės veiklos stebėjimo įstaiga Shuyler Savings banką apdovanojo penkiom žvaigždėm. Birželio mėnesio pranešime tai ir konstatuota, kad "Schuyler bankas parodė puikų savo darbą, ir toji apylinkė gali diduotis, kad toks bankas pas juos yra".

Schuyler lietuvių taupomajam bankui vadovauja septynių lietuvių direktorių taryba. Vienas iš jų yra dr. Jokūbas Stukas. Bankas gyvuoja nuo 1924 metų. Banko turtas jau siekia per 90 milijonų dolerių.

ELIZABETH, NJ

ŠV. PETRO IR PAULIAUS PARAPIJA

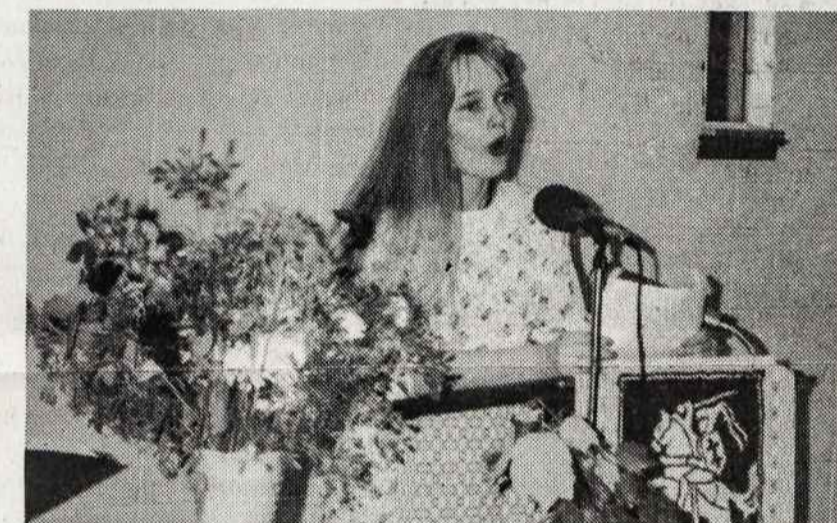
Arkivyskupijos švietimo skyrius pranešė, kad šios parapijos mokyklos 8 skyriaus mokytoja Lorraine Novak yra išrinkta kaip viena iš geriausių šios arkivyskupijos mokytojų. Tokių išrinktųjų yra 60. Jie visi buvo pagerbti gegužės mėn., Redisson viešbutyje,

Kun. Pranciškus Giedgaudas, OFM, ir kun. Vytautas Pikturina aukoja mišias Baisiojo Birželio minėjimo proga birželio 13 d. Kultūros Židinyje, Brooklyne. Mišioms patarnauja šaulys Algirdas Jankauskas. Kęstučio Miklo nuotr.

Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis skaito paskaitą Baisiojo Birželio minėjimo proga birželio 13 d. Kultūros Židinyje. Kęstučio Miklo nuotr.

Sona Petravičiūtė deklamuoja Baisiojo Birželio minėjimo proga birželio 13 d. Kultūros Židinyje. Kęstučio Miklo nuotr.

kur jų garbei buvo surengti pietūs. Ši mokytoja nuo rugsėjo 1 d. bus mokyklos vedėja, nes iki šiol buvusi vedėja, sesuo Marianne, pasitraukia iš to darbo ir vyksta mokytojauti į Lietuvą.

Mokyklai išlaikyti per metus reikia \$50,000. Tai gana didelė suma. Mažai belieka pinigų būtinoms parapijos remontams.

Mokinių, kurie yra baigę šią parapijinę mokyklą, kaip rodo statistika, nedaug pasilieka šioje parapijoje. Taip parapiječių skaičius mažėja.

Organizacijos, kurios naudojasi parapijos patalpomis savo susirinkimams ir šiaip pobūviams, yra prašomos atsimiti ir parapijos išlaikymą. Prašoma padėti savo auka.

Parapijos mokyklą įkūrė prel. M. Kemėzis. Dabar visiems rūpi, kaip tą mokyklą išlaikyti.

Dorothy (Zemeikis) Bolanowski ir sesuo M. Felicita vėl mokyklos mokyklos parengiamose klasėse šiais ateinančiais mokslo metais.

Marian Dudis, pradžios mokyklos sekretorė, turi du sūnus. Ričardas palaiko mokyklos sportinę veiklą, Jurgis rūpinasi rožių sodeliu.

Dr. Raimondas L. Stone, Elizabeth Bayway sekcijos gydytojas, Lietuvos Vyčių 52 kuopai davė vaistų, kad juos pasiųstų į Lietuvą.

Dr. Petras P. Barcas, neurologas, baigęs šią parapijinę mokyklą, kaip gydytojas dabar dirba Neptune, NJ.

Transpak sunkvežimis kiekvieno mėnesio pirmą ir trečią antradienį iš parapijos salės paima siuntinius, kurie siunčiami į Lietuvą.

William Senkus, korespondentas

LIETUVA NEW YORKO SPAUDOJE

"New York Daily News" dienraštis birželio 27 d., sekmadienio laidoje, "Travel" skyriuje daug vietos skyrė Lietuvai. To skyriaus redaktorė Gunna Bitee Dickson pati lankėsi Baltijos respublikose ir pati parašė pirmąjį reportažą apie Lietuvą. Skyriaus viršelyje įdėta didelė nuotrauka iš Kryžių kalno, užrašyta "A Brave New World". Toliau penktame puslapyje įdėta Trakų ežero ir pilies nuotrauka, jos parašytas informacinis straipsnis su gera plačia ir įdomia medžiaga, nurodomi įvairūs adresai, kaip keliauti, kur keliauti. Paminėtas net New Yorke esąs Romo Kezio biuras Vytis, duodamas įstaigos adresus ir telefonus.

Rašoma kaip žmonės rengiasi popiežiaus Jono Pauliaus II vizitui, kaip kiti važiuoja į Sibirą parvežti mirusiųjų palaikų. Gražiai aprašytas Vilnius su katedra, Kryžių kalnas, įdėti ir situacijos žemėlapiai. Straipsnis pavadintas "Dvasinis atbudimas". Kitą savaitę bus paminėta Latvija.

Prieš 110 metų, gegužės 24 d., (1883) buvo atidarytas garsusis Brooklyno kabantis tiltas, ir Metropolitan meno muziejus Manhattane. Pirmasis stebino pasaulį savo technika, antrasis — savo didumu.

Prieš 150 metų buvo atidaryta New Yorko filharmonija. Sukaktuvinis pokylis įvyko šiemet gegužės 26 d. dabartinėje jo būstinėje Lincoln Centre.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, liepos mėn. pradžioje išvyksta į Kanadą. Liepos 4 d. prie Toronto, Wassaga, Ont., pašventins Gerojo Ganytojo misijos kopyčią, o liepos 3-18 dienomis dalyvaus Priskelimo parapijos stovykloje. Liepos 17-18 dienomis dalyvaus Jaunųjų Ateitininkų Sąjungos konferencijoje, kuri vyks Dainavos stovyklavietėje Michigane. Į New Yorką vyskupas grįžta liepos 19 d.

Tėv. Placidus Barius, OFM, pranciškonų provinciolas, buvo išvykęs į Lietuvą, kur veikia gana gausus pranciškonų būrys. Jie dirba įvairiose parapijose, didesnis telkinys yra Kretingoje. Grįžo birželio 21 d. ir praėjusį savaitgalį lankėsi pranciškonų vienuolyne Brooklyne.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, birželio 26 d. Šv. Andriejaus lietuvių bažnyčioje, Philadelphia, PA, į kunigus įšventino Vytautą Volertą, žinomo visuomenininko Vytauto ir Bronės Volertų sūnų.

Algis ir Angelė Raulinaičiai, Burbank, CA, lietuviškų knygų mecenatai ir dosnūs laikraščių rėmėjai, atnaujino "Darbininko" prenumeratą su \$150 čekių. Pastoviams geradariams nuoširdžiai dėkojame.

Putnamo seselių vienuolyne metinis piknikas — lietuvių susiartinimo šventė bus liepos 25 d., sekmadienį, 11 val. Bus koncertuota mišios lauke, paskui vaisės, 3 val. Neringos stovyklautojų programa, maldos valandėlė už Lietuvą, laimėjimų traukimai. Visi kviečiami aplankyti svetingą seselių sodybą.

Dariaus ir Girėno skrydžio minėjimą rengia Lietuvos Vyčių Aušros Vartų parapijos Manhatane, NY, ir Viešpaties Atsimainymo parapijos kuopos. Jis bus liepos 17 d., šeštadienį, nuo 11 val. iki 1 val. Floyd Bennett busviam aerodrome, iš kurio lėktūnai pakilo. Rengėjai kviečia visus dalyvauti ir atsinešti savo kėdutes bei užkandį, kad po ceremonijos galima būtų pabendrauti gražioje gamtoje. LB New Yorko apygardos valdyba savo posėdyje birželio 9 d. kalbėjo apie šį minėjimą, jį remia ir kviečia visus dalyvauti. Dėl smulkesnės informacijos skambint: Konstancijai — (718) 769-3666 arba Onai — (718) 651-4581.

sekmadienį, liepos 25 d.

Nek. Pr. Marijos seserų vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Šventos MIŠIOS - koncertuotos lauke
12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai
3:00 PROGRAMA - NERINGOS stovyklautojai
Vėliavų nuleidimas
4:00 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą
4:30 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
Pasikvieskite ir savo draugus!

ANGLŲ KALBOS KURSAI BAIGĖ MOKSLO METUS

LB Queens apylinkės iniciatyva suorganizuoti anglų kalbos kursai veikė Kultūros Židinyje kiekvieną penktadienį nuo 7 v. iki 9 v.

Pagal anglų kalbos žinojimą kursų lankytojai buvo suskirstyti į tris grupes. Pirmoje grupėje dėstė Vida Penikienė, antroje grupėje — Aldona Marijošienė, kuri buvo ir kursų vedėja, trečioje grupėje — Genė Gedminienė.

Kursus globojo LB Queens apylinkė. Pirmininkė Ramutė Česnavičienė irgi atvykdavo ir kursantams paruošdavo kavą. Kursantai susipažino, susidraugavo ir pasidarė lyg viena didelė šeima. Kursus lankė apie 30 asmenų.

Pagal anglų kalbos žinojimą kursų lankytojai buvo suskirstyti į tris grupes. Pirmoje grupėje dėstė Vida Penikienė, antroje grupėje — Aldona Marijošienė, kuri buvo ir kursų vedėja, trečioje grupėje — Genė Gedminienė.

Živilė Baikštytė iš Lietuvos, 20 m. amžiaus, laimėjo New York International Ballet Competition (Lincoln Center) bronzos medalį. Aukso medalio nelaimėjo niekas, sidabro — mergaitė iš Vokietijos ir jaunuolis iš Prancūzijos; po bronzos medalį laimėjo Živilė Baikštytė, kubietis ir olandas. Midaugas Baužys, kuris irgi dalyvavo šiame konkurse, buvo pakviestas El Paso, TX, baletu kompanijos šią žiemą šokti "Spraktuke" ("Nutcracker"). Abu jaunuolius New Yorko globojo Laima Šileikytė - Hood, kuri dėkoja Manhattano LB apylinkės nariams ir visiems, kurie suteikė šiems jaunuoliams finansinę paramą.

Danguolė Ratgerienė, Emilijos Čekienės dukra, "Darbininkui" padvonojo keletą dešimt knygų, daugiausia pačios E. Čekienės "Kad ji būtų gyva". Už dovaną "Darbininko" administracija dėkoja autorei ir jos dukrai.

Detroit, MI, priemiestyje Southfield, MI, birželio 19-20 dienomis vyko JAV LB suorganizuota politinė-visuomeninė konferencija. Tikslas — išryškinti lietuvių santykius krašte ir išsivijoje. Šiame "Darbininko" numeryje spausdiname konferencijos rengėjų atsiųstas išvadas, o taip pat pradėdame trečiame puslapyje spausdinti ilgesnį rašinį apie šios konferencijos eigą. Rašinio autorius — Kęstutis Miklas, LB New Yorko apygardos valdybos pirmininkas.

"Lietuvos Atsiminimai", dr. Jokūbo Stuko vadovaujama radijo programa, girdima sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. popiet iš Seton Hall universiteto stoties 89.5 FM banga, o taip pat ir "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, girdima iš tos pačios stoties irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. popiet bus laikinai nutraukiamos dėl vasaros atostogų. Paskutinės programos prieš atostogas bus perduotos birželio 27 d. įprastu laiku. Programos vėl pradės veikti tuoj po Darbo Dienos (Labor Day), prasidėjus Seton Hall universitete rudens semestru, pranešė dr. Jokūbas Stukas.

BUTUKAI PENSININKAMS
1 ar 2 kambariai su vonia ir virtuve/valgomu. Lietuviška, graži aplinka, netoli Nekalto Prasidėjimo Marijos Seserų vienuolyno. Kreiptis: VILA MARIJA, P.O. Box 155, Thompson, CT 06277. Tel. (203) 923-1810.

Parduodama Lietuvių Enciklopedija už 300 dol. Skambinti 718 848-3138. (sk.)

TIK \$35 kava, arbata, kakava, apelsinų koncentratas, aliejus, mėsos konservai, vitaminai — viskas užsienietiška. 55 sv. įvairaus maisto — \$98. Produktai užsienietiški, išskyrus mėsos gaminius ir sūrį. 45 sv. įvairaus maisto be mėsos. — \$75. TRANSPA, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. (sk.)

gavo ir pasidarė lyg viena didelė šeima. Kursus lankė apie 30 asmenų.

Mokslo metai baigti birželio 5 d., šeštadienį. Grupių mokytojos išdalyjo pažymėjimus, kad lankė tokius kursus. Pažymėjimai buvo gražiai paruošti. Kursantai iš savo pusės mokytojas apdovanojo gėlėmis ir kitomis gražiomis bei brangiomis dovanomis. Taip pat apdovanojo ir Ramutę Česnavičienę.

Programai vadovavo vienas iš kursų lankytojų Modestas Žikas. Rita Žalalytė akordeonu pritarė bendram dainavimui. Buvo išdalyti dainų tekstai ir visi smagiai padainavo. Armonika grojo Liudas Petrakis. Dvi kursantės dar paskaitė savo parašytą vaizdelį. Programos tarpais gitarą skambino Tomas Lora. Buvo ir šokiai prie plokštelių muzikos.

Kursantai išsiskirstė patenkinti, kad tokie kursai veikė. Jie ne tik pagilino savo anglų kalbos žinias, bet turėjo progos susitikti kitus žmones, taip pat atvykusius iš Lietuvos, susipažinti ir susidraugauti. Dabar visi sakė, kada laukia rudens, kad vėl prasidės kursai. Gal Queens apylinkės valdyba imtųsi iniciatyvos ir vasaros mėnesiais sukvieštų juos kokiam vasaros pobūviui arba iškylai į gamtą. Juk reikia mum visiems susieiti, padraugauti, kad būtume pajėgesni bendruose darbuose Lietuvos labui. (p.j.)

Adelė Linartas, gimusi 1913 m. balandžio 17 d. Montrealyje, Kanadoje, gyvenusi Woodhaven, NY, mirė birželio mėn. savo bute. Liko brolis Jonas Telenis su šeima Montrealyje ir mirusio brolio Vinco šeima, taip pat Montrealyje, ir kiti giminės. Buvo pašarvota Shalins laidojimo kopyčioje. Atsisveikinimas buvo birželio 25 d. Palaidota birželio 26 d. po mišių iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse, šalia savo vyro Antano, mirusio prieš 29 metus. Brolis Jonas Telenis, prieš grįždamas į Montrealį, dėkoja visiems atsilankiusiems į šermentis, užprašiusiems mišias ir už gražias gėles. Ypač dėkingas vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, kuris pagerbė velionę savo atsilankymu į kopyčią, ir Maspetho Vyčių 110 kuopai, kuri atsisveikino su savo buvusia našle malda ir giesmėmis. Dėkoja visiems, pareiškusiems jam ir šeimai užuojautą.

Antano Masionio "Ateitininkų dvasia nepalužo" gaunama ir "Darbininko" administracijoje. Knyga gausiai iliustruota, 214 psl. Kaina \$10. Persiuntimo išlaidoms padengti pridėdama \$2.

Lietuviai baletu šokėjai Živilė Baikštytė ir Midaugas Baužys dalyvavę New Yorko tarptautiniame baletu šokėjų konkurse, birželio 22 d. vakare prie Juilliard mokyklos rūmų.

PAKARTOJAMAS DARIAUS - GIRĖNO SKRYDIS NEW YORKAS - KAUNAS

Dariaus Girėno skrydžio 60 metų sukakties proga organizuojamas skrydis New Yorkas — Kaunas. Informacija nepilna. Tiek buvo galima gauti iki birželio 29 d., antradienio ryto, kada buvo baigiami laikraščio redagavimo darbai.

Ilgą laiką vyko susirašinėjimas tarp Lietuvos ir New Yorko, kaip įspūdingiau paminėti Dariaus Girėno skrydžio 60-tąsias metines. Birželio 22 d. laišku Simui Velonskiui Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeris Jonas Biržiškis patvirtino, kad Lietuvos vyriausybė pritaria siūlymui pakartoti skrydį iš New Yorko į Kauną.

Šiuo metu žinoma, kad skris Velonskio sūnus Edvinas, Amerikos laktūnas profesionalas Bill Walker ir iš Lietuvos atvykęs lakūnas Stasys Jermalavičius. Liepos 17 d. iškilmės Kaune vyks tokia tvarka. Iškilmingas vėliavos pakėlimas ir nuleidimas Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodyboje 10 v. r. ir 7 v. v. Mišios Kauno Įgulos bažnyčioje 10:30 v. r. ir 7 v. v. Maratono Soldinas — Kaunas finišas 11:45 v. Kaune. Dariaus Girėno paminklo atidengimas Ažuolyne 12 val. Aviacijos šventė Dariaus Girėno aerodrome Aleksote nuo 3 iki 5 v. v.

Lėktuvus turėtų nusileisti tame aerodrome liepos 17 d. tarp 3 ir 5 v. popiet.

Lietuvos vyriausybė pageidauja, kad lėktuvas būtų pavadintas Lituania III.

Skrydžiui bus pervežtas paštas iš New Yorko į Kauną. Kas norėtų laiškus perduoti tam skrydžiui, prašom juos siųsti kelionių agentūrai Vyti.

Bus naudojamas lėktuvas Gulfstream 64.

Tikslesnė ir detalesnė informacija apie skrydį bus perduota per Laisvės Žiburio radiją.

New Yorke lėktuvo išlydėjimą ir žmonių sutelkimą organizuoja LB New Yorko apygardos valdyba.

Skrydžiui bus pervežtas paštas iš New Yorko į Kauną. Kas norėtų laiškus perduoti tam skrydžiui, prašom juos siųsti kelionių agentūrai Vyti.

Bus naudojamas lėktuvas Gulfstream 64.

Tikslesnė ir detalesnė informacija apie skrydį bus perduota per Laisvės Žiburio radiją.

New Yorke lėktuvo išlydėjimą ir žmonių sutelkimą organizuoja LB New Yorko apygardos valdyba.

LIETUVIŲ SUSIARTINIMO DIENA PIKNIKAS

PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNE
KENNEBUNKPORT, ME

1993 m. liepos 11 d., sekmadienį

11:15 -- Iškilmingos mišios lietuviškai vienuolyno kopyčioje
12:00 -- Pietūs - višta ir lietuviškos dešros
12:00 -- 5:00 -- Vėžių vaisės pievoje
12:15 -- Tautiniai šokiai. Šoka Bostono "Sambūrio" šokėjai
12:50 -- "Lėlių teatras" (Puppets of Happiness)
1:40 -- Tautiniai šokiai. Šoka Bostono "Sambūrio" šokėjai
2:15 -- "North East Winds" - Folk Singers
3:05 -- "River Tree Chorale" and Women of Note
3:55 -- "North East Winds" - Folk Singers
4:45 -- "River Tree Chorale" and Women of Note
5:25 -- "North East Winds" - Folk Singers
7:00 -- William Smitty - Piano Concert

Pranciškonai kviečia visus lietuvius į šią susiartinimo šventę. Ypač kviečiamas jaunimas. Atvykite su savo vaikais į gražią, lietuvišką sodybą, kur bus visiems jauku ir smagu.